

Universitetskanslersämbetets granskning av lärosätenas
kvalitetssäkringsarbete avseende forskning

Självvärdering

Lärosäte:	Linnéuniversitetet
Reg.nr:	A-2019-08-4746

Linnéuniversitetets Dnr. LNU2019/448

Innehåll

Del 1 i självvärderingen: lärosätets kvalitetssystem.....	4
Bakgrund	4
Kvalitetssystem avseende forskning	5
Kvalitetsarbete.....	6
Del 2 i självvärderingen: bedömningsområdena	8
1. Styrning och organisation	9
Ansvars- och rollfördelning för kvalitetsarbetet	9
Verksamhetsprocessen	10
Dialoger ger underlag för årlig planering.....	12
Regelbunden granskning – universitetsgemensamt ramverk	13
Bibliometri och externa anslag.....	13
Fördelning av forskningsanslag	13
Inrättande och uppföljning av starka forskningsmiljöer.....	14
Kunskapsmiljöer.....	14
Utbildning på forskarnivå.....	14
Kompetensförsörjning.....	15
Sammanfattande kommentar.....	16
2. Forskningens förutsättningar.....	18
God forskningssed och vetenskaplig oredlighet.....	18
Rutin för anmälan av misstänkta fall av vetenskaplig oredlighet	18
Samverkan i Etikkommittén Sydost.....	19
Kontinuerligt arbete med att stärka god forskningssed.....	19
Forskningsetik - integrerad i forskarutbildningen.....	19
Sammanfattande kommentar.....	19
Förutsättningar för utveckling och förnyelse samt forskningens frihet	20
Stödverksamheten	22
Sammanfattande kommentar.....	22
Kompetensförsörjning och -utveckling.....	23
Kompetensförsörjning.....	23
Kompetensutveckling och karriärstöd.....	24
Arbetsmiljöenkät	24
Human resource strategy for research (HRS4R).....	25
Sammanfattande kommentar.....	25
Stödverksamhet och infrastruktur	25
Planering och uppföljning av stödverksamhet och infrastruktur.....	26
Genomförda granskningar av stödverksamheterna	26

Sammanfattande kommentar	27
Sambandet mellan forskning och utbildning.....	27
Uppföljning av examensrättigheter och program.....	29
Sammanfattande kommentar.....	30
3. Utformning, genomförande och resultat	31
Kollegial granskning av forskning	31
Extern granskning på fakultetsnivå	32
Uppföljning av starka forskningsmiljöer.....	32
Extern utvärdering av forskningens förutsättningar.....	34
Granskning av utbildning på forskarnivå	35
Sammanfattande kommentar	35
4. Jämställdhet.....	36
Sammanfattande kommentar.....	38
5. Samverkan	39
Samverkansaktiviteter	40
Innovationskontoret Fyrklövern	41
Sammanfattande kommentar	41

Del 1 i självvärderingen: lärosätets kvalitetssystem

I den första delen av självvärderingen ska lärosätet på en övergripande nivå redogöra för lärosätets kvalitetssystem. Den inledande delen ska vara på 3-5 sidor, tolv punkters textstorlek. Följande ska ingå:

- *en övergripande redogörelse för hur kvalitetssystemet avseende forskning är uppbyggt, inklusive en processbild som illustrerar samtliga nivåer av kvalitetssystemet*
- *hur länge det nuvarande systemet för att kvalitetssäkra och utveckla forskning har varit i bruk och vilka principer det bygger på*
- *en redogörelse för den övergripande planen för kvalitetssäkring av forskningen och vilka metoder som används, exempelvis kollegial granskning.*

Bakgrund

Linnéuniversitetet bildades 1 januari 2010 genom en fusion mellan Högskolan i Kalmar och Växjö universitet. Högskolan i Kalmar hade, genom tillstånd från Högscoleverket, eget vetenskapsområde inom naturvetenskap medan Växjö universitetet hade forskningsinriktningar inom främst humaniora, samhällsvetenskap och teknik.

Linnéuniversitetets övergripande mål är att uppnå visionen om en kreativ och internationell kunskapsmiljö där framstående forskning är till nytta för samhällsutvecklingen. Vid Linnéuniversitetet bedrivs forskning inom en rad olika områden från humaniora och samhällsvetenskap till teknik och naturvetenskap. Universitetets *Vision och strategi*¹ anger övergripande mål inom fyra strategiska områden. Utmanande utbildning och framstående forskning är tillsammans med samhällelig drivkraft och globala värden områden som integrerat skapar en kreativ kunskapsmiljö i Linnés anda. Kunskapsmiljöer knyter samman utbildning och forskning i nära samverkan med det omgivande samhället.

Linnéuniversitetets forskningsanslag är lågt i förhållande till utbildningsanslaget som utgör ca 70% av universitetets totala basanslag. Därmed är en av Linnéuniversitetets största utmaningar att det råder obalans mellan forskning och utbildning. För att stärka balansen mellan forskning och utbildning samt förstärka utbildningarnas forskningsanknytning har universitetet formulerat höga ambitioner för forskningen avseende både kvalitet och kvantitet. I de strategiska målen anges att universitetet ska ha en nationellt och internationellt framstående forskning samt uppnå en balans mellan intern och extern forskningsfinansiering. Universitetet ska även vara en attraktiv forskningsmiljö som stöds av och samverkar med näringsliv, kommuner, regioner och andra intressenter. Enligt universitetets styrdokument är målen att:

- volymen forskning (i absoluta tal) ska öka
- andelen forskning av den totala verksamheten ska öka
- volymen och andelen externa resurser för forskning ska öka.

---

¹ Vision och strategi [2010-2015](#) och [2015-2020](#)

Den 5 december 2019 antog universitetsstyrelsen en ny *Vision 2030*²: *Vi sätter kunskap i rörelse för en hållbar samhällsutveckling*. Den bygger vidare på den tidigare och understryker hur hög kvalitet i akademisk verksamhet är grunden för och förstärks av ett samspel mellan forskning, utbildning och samverkan. Ett ökat fokus ligger på hur den akademiska kulturen och ändamålsenliga arbetssätt måste understödja visionens förverkligande.

Kvalitetssystem avseende forskning

Linnéuniversitetet har strukturer och fastställda styrdokument för kvalitetsarbete inom forskning och utbildning. Ett utvecklingsarbete under kommande år är att knyta samman de olika delarna inom kvalitetssäkringsarbetet avseende forskning till ett gemensamt kvalitetssystem. Kvalitetssystemet för forskning består av tre delar: forskningsprocess, verksamhetsprocess och regelbunden granskning (*figur 1*). Vad som är god forskning avgörs i kollegial granskning som en del i *forskningsprocessen*. Forskningens kvalitetssystem bygger på en decentraliserad grundsyn, vilken varit framträdande redan från fusionen, och fakulteterna har enligt denna syn i uppdrag att fördela tilldelat forskningsanslag. Linnéuniversitetet värnar om att kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring av forskning sker i kärnverksamheten utifrån akademiska värden och kollegiala arbetsformer, som exempelvis seminarier, konferenser, och kollegiala granskningsuppdrag. Kvaliteten ökar genom att dessa inte bildar ett slutet system på lärosätet utan genom forskningskontakter relaterar till hela den globala akademien.

Med utgångspunkt i forskarnas dagliga arbete omges forskningens kvalitetsarbete även av ett universitetsgemensamt ramverk. Inom detta ramverk har fakulteterna möjlighet att utforma arbetet utifrån respektive vetenskapsområdes särart och förutsättningar. Det universitetsgemensamma ramverket utgörs av separata anvisningar och uppdrag beslutade av universitetsstyrelsen eller rektor, vilka beskrivs mer ingående i kommande avsnitt.

En bärande metod för ett systematiskt kvalitetsarbete avseende forskning är *regelbunden granskning*. Flera större externa utvärderingar har genomförts sedan 2010. Exempelvis genomfördes 2017 en extern utvärdering av forskningens förutsättningar³. Dessa har identifierat både goda exempel och brister i forskningsverksamheten. Extern granskning ingår även vid regelbundet granskning av individuella forskare och forskningsmiljöer och vid rekrytering och befordran av medarbetare. Granskningarna beskrivs mer ingående i kommande avsnitt.

---

² [Vision 2030](#)

³ [External review on research ability and support at the Linnæus University](#)

Figur 1. Linnéuniversitetets kvalitetsystem avseende forskning

Kvalitetsarbete

Linnéuniversitetets kvalitetsarbete baseras i grunden på ett bejakande av internationell kodex för akademisk kvalitet som den uttrycks till exempel i *Magna Charta Universitatis*. Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) har utarbetat ett nationellt ramverk för kvalitetsssäkring av forskning vilket även utgör en grund för Linnéuniversitetets kvalitetsarbete⁴. I Sverige uttrycks kvalitetskrav i Högskolelag och Högskoleförordning samt i relevanta lagar, förordningar och anvisningar. Av särskild vikt är förordningen om intern styrning och kontroll (ISK) (SFS 2007:603). Kvalitetsarbetet säkras, görs operativ och uppföljningsbar på lärosätet genom kvalitetspolicyn⁵ och strategiska mål i *Vision och strategi*⁶. Enligt Linnéuniversitetets policy för intern styrning och kontroll⁷ är kvalitetsarbetet del av ISK samt integrerat i *verksamhetsprocessen* i form av planering och uppföljning. I verksamhetsprocessen kopplas även de strategiska målen samman med kvalitetsarbetet.

Kvalitetsarbetet vid Linnéuniversitetet följer kvalitetsssäkringsprocessen (*figur 2*) beskriven i kvalitetspolicyn. I processen ingår både säkring och utveckling av kvalitet samt att värna, vidareutveckla och sprida goda exempel. Verksamhetens mål är utgångspunkt för kvalitetsssäkringsprocessen som består av följande delsteg:

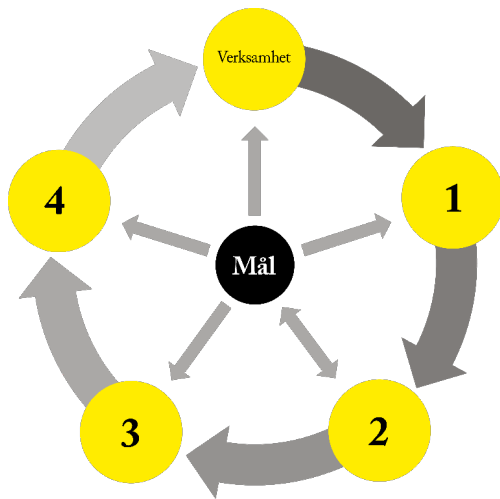
1. utvärdering av verksamheten i förhållande till mål
2. analys och identifiering av bristande kvalitet respektive goda exempel
3. prioritering och genomförande av åtgärder i förhållande till identifierad kvalitetsbrist respektive goda exempel
4. uppföljning och värdering av effekt av genomförda åtgärder.

⁴ [SUHF Gemensamt ramverk för lärosätenas kvalitetsssäkring och kvalitetsutveckling av forskning](#)

⁵ [Linnéuniversitetets kvalitetspolicy](#)

⁶ [Vision och strategi 2015-2020](#)

⁷ [Policy för intern styrning och kontroll](#)

Figur 2: Linnéuniversitetets kvalitetshjul

Kvalitetsarbetet förutsätter en gemensam kvalitetskultur och ett arbetssätt som omfattar samtliga medarbetare och studerande. Arbetet syftar till att vara verksamhetsutvecklande på ett effektivt, proaktivt och integrerat sätt och baseras på delaktighet, utveckling, kommunikation och systematik.

Del 2 i självvärderingen: bedömningsområdena

I den andra delen av självvärderingen ska lärosätet beskriva och analysera sitt kvalitetssäkringsarbete utifrån de fem bedömningsområdena. I granskningarna är det bedömningsområdena som ligger till grund för det samlade omdömet av lärosätets kvalitetssäkringsarbete. Varje bedömningsområde innehåller en eller flera bedömningsgrunder. Bedömningsgrunderna utgör en miniminivå för vad lärosätet ska redogöra för i självvärderingen. Utöver bedömningsgrunderna kan det även finnas andra delar av det systematiska kvalitetsarbetet, specifika för respektive lärosäte, som är relevanta att beskriva inom ett bedömningsområde.

Lärosätet ska beskriva sitt kvalitetssystem och det systematiska kvalitetsarbetet i relation till bedömningsgrunderna. Det bör framgå hur lärosätet genom sitt kvalitetssäkringsarbete identifierar styrkor bevarar och utvecklar dessa. Det bör också framgå på vilket sätt utvecklingsområden identifieras, följs upp och åtgärdas. Lärosätet bör visa hur kvalitetssäkringssystemet utvecklas utifrån den information och erfarenhet som genereras. Redogör för hur dagens kvalitetssäkringssystem vuxit fram över tid, vilka lärdomar som dragits och hur lärosätet med hjälp av dessa förbättrat och utvecklat sitt kvalitetssäkringsarbete.

Det bör framgå om lärosätet har en centraliserad eller decentraliserad organisation för kvalitetssäkringsarbetet. En beskrivning av, och motivering för det valda sättet att arbeta med forskningskvalitet bör ges. Ge också gärna exempel på en fråga som lärosätet har arbetat med och som åskådliggör hur kvalitetssäkringsarbetet fungerar i sin helhet.

Ge belägg för att kvalitetssäkringsarbetet är välfungerande och effektivt. Förklara hur utfallet av tidigare uppföljningar och kollegiala granskningar tas omhand och leder till hög kvalitet i forskning.

Nedan inleds varje bedömningsområde med en beskrivande text av området följt av de bedömningsgrunder som ingår i området.

1. Styrning och organisation

Lärosätets kvalitetssystem understödjer det strategiska arbetet på alla nivåer.

Kvalitetssystemet är effektivt, välfungerande och används konsekvent vid hela lärosätet. Det inbegriper all forskning och är uppbyggt med strukturer, rutiner och processer för att säkra hög kvalitet i forskningen.

Det finns en tydlig roll- och ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet samt tydliga principer och arbetsformer för säkring och utveckling av forskningskvalitet. Regelverk, policyer och rutiner är väl dokumenterade och lättillgängliga. Kvalitetssystemet, inklusive de uppföljningar och återkommande granskningar som genomförs, är utformat så att det främjar delaktighet, engagemang och ansvar hos personal, studenter och doktorander.

Lärosätet arbetar systematiskt med att följa upp, utvärdera och utveckla forskningsverksamheten. Lärosätet använder information som har tagits fram av andra aktörer (exempelvis de statliga forskningsfinansiärerna) för att stärka forskningsverksamheten. Den information som tas fram gör det möjligt att både identifiera utvecklingsbehov och vidta kvalitetshöjande åtgärder. Informationen ger underlag till strategisk styrning och prioritering. Kvalitetssystemet och kvalitetsarbetet följs upp, utvärderas och utvecklas av lärosätet.

- 1. Lärosätet har ett fastställt kvalitetssystem där ansvars- och rollfördelning avseende kvalitetsarbetet beskrivs, liksom principer och konkreta arbetsformer för säkring och utveckling av kvalitet i forskningen.*
- 2. Kvalitetsarbetet understödjer det strategiska arbetet på alla nivåer och engagerar såväl ledning som medarbetare. Kvalitetsarbetet bidrar till att lärosätets resurser används effektivt.*
- 3. Lärosätet säkerställer att det kontinuerligt samlar in, analyserar och använder information med bäring på forskningens kvalitet och relevans, som underlag för kvalitetsutveckling, strategiska beslut och prioriteringar.*

Linnéuniversitetet har inom bedömningsområdet styrning och organisation valt att göra en samlad beskrivning av de tre bedömningsgrunderna då de är svåra att separera och är integrerade delar i samma system.

Ansvars- och rollfördelning för kvalitetsarbetet

Principen för kvalitetsarbetet är ett integrerat arbetssätt utifrån en gemensam kvalitetskultur baserat på delaktighet, kommunikation, utveckling och systematik. Ett grundläggande ansvar ligger hos den forskarutbildade medarbetaren som inom det akademiska arbetet lever och fortlöpande utvecklar kvalitetskulturen. Organisationen stödjer, tydliggör, följer upp och säkrar forskningens integritet samt beivrar avsteg från god forskningssed.

Ansvarsfördelningen för kvalitetsarbetet har sin grund i universitetets arbetsordning⁸ och rektors besluts- och delegationsordning⁹. Universitetsstyrelsen har det yttersta ansvaret medan rektor är myndighetschef med ansvar för universitetets verksamhet. Genom delegationsordningen delegerar rektor **stor del kvalitetsarbetet** till fakulteterna.

För att leva upp till kvalitetsansvaret har rektor stöd av två rådgivande grupper: rektorsgruppen och ledningsgruppen. Rektorsgruppen består av rektor, prorektor, vicerektorer, rektorsråd, universitetsdirektör samt biträdande universitetsdirektör. I ledningsgruppen kompletteras rektorsgruppen med dekaner och student/doktorand-representanter.

Rektor har dessutom inrättat universitetsgemensamma råd och kommittéer som stöd för såväl kvalitetsarbete som strategisk utveckling. Det senast inrättade rådet är forskningsrådet¹⁰. Rådets uppdrag är att vara rådgivande och beredande åt rektor men även att verka för samordning och utveckling av universitetets forskning. Till forskningsrådet knyts även Rådet för ärenden rörande misstanke om vetenskaplig oredlighet¹¹.

Verksamhetsprocessen

Det systematiska kvalitetsarbetet är integrerat i universitetets verksamhetsplanerings- och uppföljningsprocess – verksamhetsprocessen (figur 3). I *Vision och strategi 2015-2020* anges strategier för att nå övergripande mål för universitetets forskning. Dessa mål, tillsammans med högskolelag och högskoleförordning samt övriga instruktioner och anvisningar, bildar basen i styrningen av forskningsverksamheten.

I verksamhetsprocessen ingår att identifiera och värdera kritiska faktorer. Kritiska faktorer innefattar såväl möjligheter som risker och är viktiga att hantera för att nå universitetets strategiska mål. Universitetets kritiska faktorer reviderades senast 2017¹² och består av fem riskområden med betydelse för universitetets måluppfyllelse:

1. kompetensförsörjning
2. ändamålsenliga arbetssätt och processer
3. högkvalitativa och efterfrågade utbildningar
4. högkvalitativ och konkurrenskraftig forskning
5. det goda ledarskapet.

Utifrån universitetets mål och kritiska faktorer samt resultat av uppföljningar och analyser formuleras delmål och uppdrag i en årlig universitetsövergripande verksamhetsplan¹³. Verksamhetsplanen har ett treårsperspektiv men följs upp och justeras årligen. På våren fastställer universitetsstyrelsen planeringsförutsättningarna¹⁴ för fakulteternas, förvaltningens

---

⁸ [Arbetsordning vid Linnéuniversitetet](#)

⁹ [Rektors besluts- och delegationsordning](#)

¹⁰ [Beslut om inrättande av forskningsråd](#)

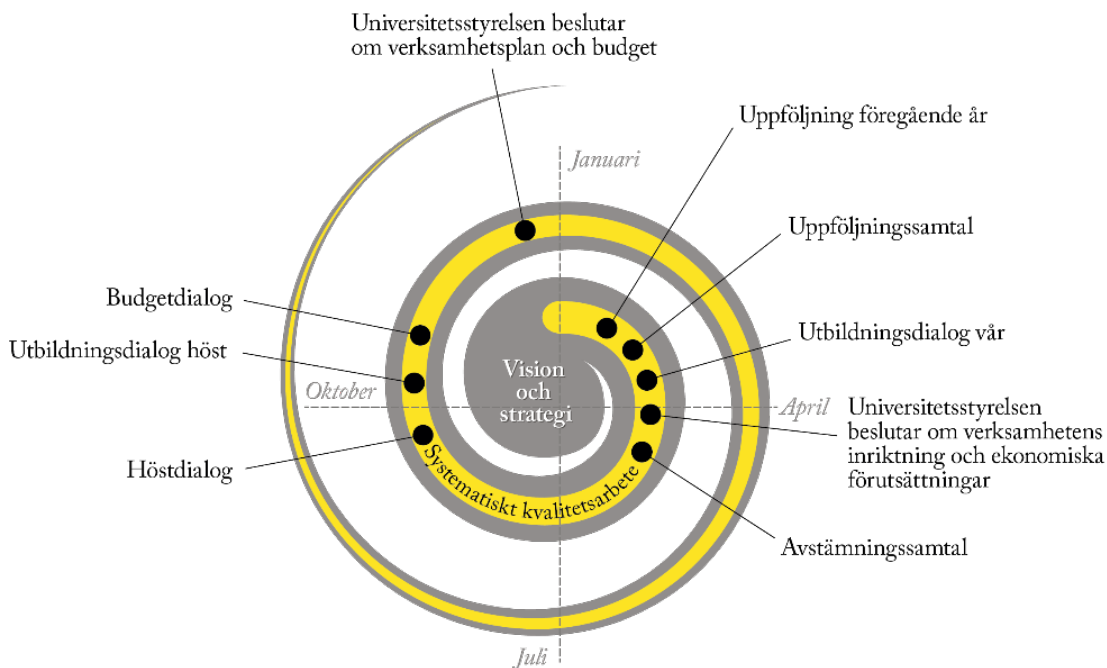
¹¹ [Rådet för ärenden rörande misstanke om vetenskaplig oredlighet](#)

¹² [Revidering av kritiska faktorer hösten 2017](#)

¹³ [Verksamhetsplan och budget 2019-2021](#)

¹⁴ [Verksamhetens inriktning och ekonomiska förutsättningar 2020-2022](#)

och universitetsbibliotekets verksamhetsplanering, där deras uppdrag skrivs fram med koppling till hantering av de kritiska faktorerna. Även universitetsgemensamma aktiviteter som ska hanteras och beredas av råd och kommittéer beskrivs i dessa planeringsförutsättningar. Under hösten tar fakulteterna fram preliminära verksamhetsplaner, utifrån universitetsstyrelsens planeringsförutsättningar, som diskuteras med universitetsledningen vid höstdialoger.

Figur 3. Den övergripande årscykeln, som visar universitetets verksamhetsprocess, där utgångspunkten är vision och strategi samt det systematiska kvalitetsarbetet.

Universitetsstyrelsen beslutar kommande års verksamhetsplan och budget i december varje år. Verksamhetsplanen beskriver de uppdrag och förutsättningar som fakulteter, universitetsförvaltning och universitetsbiblioteket ges för kommande år. Utöver denna verksamhetsplan beslutar rektor om kompletterande anvisningar för forskning. Därutöver fattar fakulteterna beslut om lokala styrdokument, exempelvis fördelningsmodeller för forskning utifrån det universitetsgemensamma ramverket.

Uppföljning av verksamhetsplanen i form av mål och uppdrag görs årligen i samband med verksamhetsberättelser som varje enhet skriver fram enligt särskilt mall. Verksamhetsberättelserna analyseras och sammanställs i en årsrapport för intern styrning och kontroll¹⁵ samt i universitetets årsredovisning¹⁶. Utifrån dessa underlag genomför universitetsledningen uppföljningssamtal (dialoger) med fakultets- och förvaltningsledning.

Systematiska uppföljningar ger underlag för strategiska beslut. Exempel på sådana beslut är:

- omfördelning av forskningsmedel för att främja vetenskaplig publicering och ökad extern finansiering
- satsningar på rekrytering av nyckelkompetens för att stärka olika forskningsmiljöer

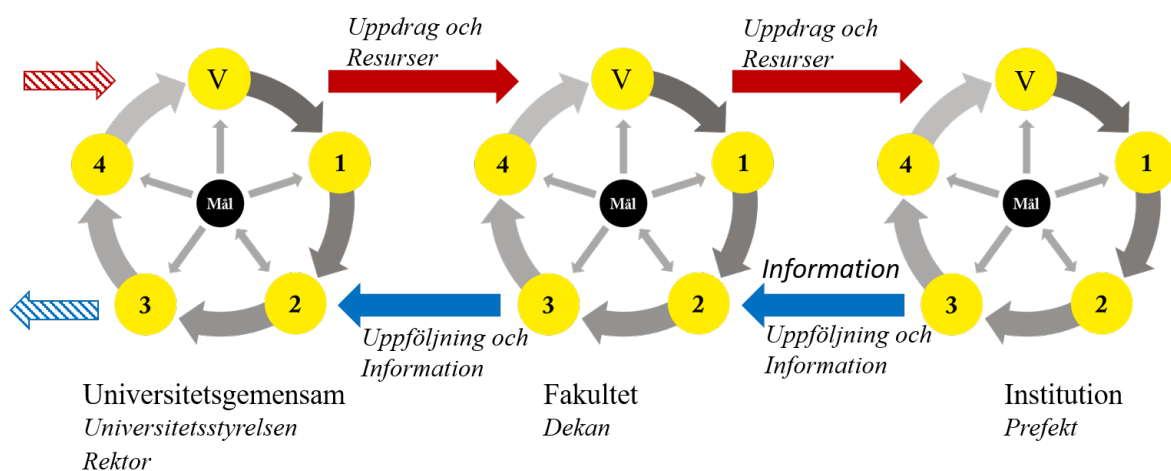
¹⁵ [Årsrapport för intern styrning och kontroll 2018](#)

¹⁶ [Linnéuniversitetets årsredovisning 2018](#)

- universitetsgemensamma principer för fakulteternas fördelningsmodeller för forskning för att stärka kvalitet och forskningsmiljöer.

Dialoger ger underlag för årlig planering

Resultat som genereras i kvalitetsarbetet kopplas till planering och uppföljning genom återkommande dialoger. Sedan 2010 har dialoger genomförts mellan fakultetsledningar och universitetsledning medan fakulteterna har motsvarande dialoger med sina institutionsledningar. Inom verksamhetsstödet genomför universitetsdirektören dialoger med avdelningschefer. Kommunikationen är en viktig del i kvalitetsarbetet genom återkoppling till den part som närmast har mandat att besluta om resurser, åtgärder och uppdrag för utveckling, "i-kuggning" (figur 4).

Figur 4. Schematisk beskrivning av kommunikationen (i-kuggning) som en del av kvalitetsarbetet. V = verksamhet

Dialogerna är även del i processen för intern styrning och kontroll i form av riskidentifiering och planering av åtgärder för kritiska faktorer och väsentliga risker¹⁷. Forskning behandlas utifrån underlag om forskningens utveckling i relation till mål och uppdrag samt de utvecklingsbehov som identifierats i kvalitetssäkringsarbetet. Till dialogsamtalen tas underlag fram avseende forskarutbildning, vetenskapliga publikationer, andel externfinansierad forskning, andel disputerad personal/professorer, ämnesprofilering, LNUC¹⁸ osv. Underlagen värderar universitetets effektivitet och i vilken riktning universitetet bör röra sig i olika avseenden och förs vidare till kommande verksamhetsplanering. Dialogerna har även fokus på omvärldsbevakning där Linnéuniversitetets resultat jämförs med andra lärosätens resultat.

¹⁷ Processen är beskriven i [Processbeskrivning för arbetet med intern styrning och kontroll](#)

¹⁸ Linnæus University Centres (spetsforskning)

Regelbunden granskning – universitetsgemensamt ramverk

Det universitetsgemensamma ramverket utgörs av separata anvisningar och uppdrag beslutade av universitetsstyrelsen eller rektor vilka beskrivs översiktligt nedan.

Bibliometri och externa anslag

Universitetets forskning följs årligen upp avseende bibliometri och externa anslag. Relationen mellan sökta medel och beviljade bidrag bryts ner på fakultets-, institutions- och forskarnivå samt för forskarmiljöer. Analyserna berör även finansieringskälla. Underlag och analyser diskuteras vid dialogen mellan universitetsledning och fakultetsledningar.

Universitetsstyrelsen har avsatt 5 procent av forskningsanslaget för att främja vetenskaplig publicering och arbetet med att söka externa forskningsmedel (2,5 procent för bibliometri, 2,5 procent för externa medel). Dessa medel fördelas till fakulteterna i proportion till resultaten av bibliometri och externa medel. Arbete pågår för att synliggöra även skickligheter inom nyttiggörande av forskning på liknande sätt.

Som stöd till ledningens uppgifter och ansvar finns ett analys- och uppföljningsverktyg kallat Flora¹⁹. Systemet ger chefer och ledare stöd i arbetet med verksamhetsplanering och uppföljning. Flora samlar information från flera olika databaser t.ex. avseende externa bidragsintäkter och bibliometri.

Fördelning av forskningsanslag

Universitetsstyrelsen har beslutat om ett universitetsgemensamt ramverk för fakulteternas fördelning av forskningsanslaget. Ramverket anger att fördelningen ska stärka kunskapsmiljöer och utgå från individuella forskningsprestationer. Rektor har specificerat det universitetsgemensamma ramverket genom särskilda anvisningar till fakulteterna²⁰.

Anvisningarna anger att:

- fördelningsmodellen ska bidra till forskning av hög kvalitet som samspelar med skapandet av kompletta akademiska miljöer och dynamiska kunskapsmiljöer
- fördelningsmodellen ska utvärderas och utgöra en viktig komponent i universitetets kvalitetssystem för forskning
- fakulteten minst vart tredje år genomför en extern utvärdering av forskarnas prestationer med fokus på forskningens kvalitet och omfattning
- fördelning ska ske på jämlika villkor oberoende av kön eller andra diskrimineringsgrunder. Innan beslut om fördelning av forskningsmedel fattas ska en analys genomföras baserat på kön.
- fakulteterna ska redogöra för hur verksamheten inom forskarutbildningen kvalitetssäkras.

I beslutet anges även att fakulteterna årligen ska beskriva och värdera hur kvalitetsarbetet framskrider. Även om kvalitetsarbetet bedrivs utifrån ramverket kan det variera utifrån respektive fakultets förutsättningar. Samtliga fakulteter gör en systematisk utvärdering av

---

¹⁹ [Flora](#)

²⁰ [Anvisningar för fakulteternas fördelning av forskningsmedel](#)

forskningens kvalitet utifrån extern kollegial granskning och årlig återkoppling i dialogen mellan universitetsledning och fakultetsledningar. Fakulteternas fördelningsmodeller följdes upp vid höstdialogerna 2019, där framkom att vissa kompletteringar behövde göras, exempelvis avseende extern granskning och analys av fördelningsmodellen utifrån kön.

Inrättande och uppföljning av starka forskningsmiljöer

Syftet med Linnæus University Centres (LNUC) är att uppnå ett av målen för det strategiska området framstående forskning. LNUC är universitetets främsta forskningsmiljöer med högsta kvalitet samt nationell och internationell lyskraft. Inrättande och uppföljning av LNUC regleras genom särskilda anvisningar²¹ och baseras på en internationell expertgrupp. Dessa granskar förslag från fakulteterna och lämnar utlåtande till rektor för beslut om eventuellt inrättande och finansiering av LNUC. Varje LNUC följs årligen upp av fakulteterna och en årlig avstämning sker med universitetsledningen i samband med dialogerna. En extern internationell utvärdering sker inför utgången av en femårsperiod.

Varje miljö garanteras en långsiktig finansiering genom att universitetsstyrelsen och berörd fakultet har reserverat medel för en femårsperiod. Totalt har universitetet inrättat sex LNUC²². Fyra av dessa har genomgått en första femårsutvärdering och beslut har fattats om finansiering för ytterligare en femårsperiod.

Kunskapsmiljöer

Kunskapsmiljöer bildas då kompletta akademiska miljöer samverkar och har en gemensam vision om att möta samhällsutmaningar. De bistår med miljö och stimulans för nyskapande tvärdisciplinära samarbeten och stärkt förmåga att samla resurser och bedriva kvalitetsarbete i samverkan.

För att understödja detta arbetssätt gjordes en utlysning 2018 följt av formellt inrättande av tre *Kunskapsmiljö Linné*. Granskningsprocessen utgick från ett antal kriterier²³ som bedömdes av en granskningsgrupp med intern och extern representation. Processen beskrivs utförligt i avsnittet [Utformning, genomförande och resultat](#).

Utbildning på forskarnivå

Utbildning på forskarnivå regleras utifrån högskolelagen och högskoleförordningen samt universitetets lokala regler för utbildning på forskarnivå. Fakulteterna har enligt rektors delegation ansvar för forskarutbildningen och organiserar utbildningen och kvalitetssäkringen på det sett som passar respektive ämne bäst.

För att stödja fakulteternas kvalitetsarbete inom utbildning på forskarnivå finns universitetsgemensamma styrdokument och processer:

- *Lokala regler för inrättande och avveckling av ämne på forskarnivå*²⁴ beskriver kriterier som ska vara uppfyllda för beslut om inrättande av nytt ämne på forskarnivå. Granskning ska göras av externt sakkunniga.

²¹ [Utvärdering av Linnæus University Centres](#)

²² [LNUC spetsforskning](#)

²³ [Uppdragsbeskrivning för granskning av ansökningar om kunskapsmiljö](#)

²⁴ [Lokala regler för inrättande och avveckling av ämne på forskarnivå](#)

- *Lokala regler för utbildning på forskarnivå*²⁵ omfattar processen från rekrytering till examination.
- *Doktorandbarometern*²⁶ genomförs för samtliga doktorander och är en central del i kvalitetsarbetet för forskarutbildningen. Genomförs vart tredje år.

Kvalitetssäkringsarbetet inom forskarutbildning sker i forskarutbildningsmiljöerna. Samtliga fakulteter har inrättat särskilda organ (handedarkollegium) och på universitetsgemensam nivå finns ett forskarutbildningsutskott²⁷. Utskottet koordinerar universitetets arbete med forskarutbildning och är en arena för erfarenhetsutbyte och samverkan mellan fakulteterna. Forskarutbildningsutskottet arbetar på uppdrag av Rådet för utbildning och lärande²⁸, där även Kvalitetsutskottet²⁹ är placerat.

Under 2019 har ett arbete startats för att undersöka möjlighet av att integrera utbildning på forskarnivå i det gemensamma arbetet med utbildningsutvärderingar med Karlstads universitet och Mittuniversitetet (Trekilövern). Systemet innebär regelbunden kvalitetsuppföljning genomförd av kollegor från ingående lärosäten, externa sakkunniga, studenter/doktorander och arbetslivsrepresentant. Uppföljningarna resulterar i rapporter där det framgår vad som behöver åtgärdas för att säkra och höja kvaliteten.

UKÄ har genomfört sex granskningar av universitetets forskarutbildningsämnen. Alla fakulteter var representerade i granskningen. För samtliga ämnen utom ett (nationalekonomi), där universitetet inväntar svar, har UKÄ nu fattat beslut om godkänt kvalitetsarbete.

Kompetensförsörjning

Att universitetet lyckas nyrekrytera rätt medarbetare samt utveckla och behålla befintlig personal är helt avgörande för att nå verksamhetens mål. Med anledning av detta bedöms kompetensförsörjning vara en av universitetets kritiska faktorer som lärosätet kontinuerligt måste arbeta med och utveckla. Linnéuniversitetet behöver utveckla arbetet med att rekrytera och meritera medarbetare med de kompetenser som behövs för att arbeta framgångsrikt med kreativa kunskapsmiljöer. Förutom vetenskaplig/konstnärlig och pedagogisk kompetens behöver ledarskap, samverkanskompetens och annan erfarenhetsbaserad kompetens få en tydligare plats och värdering. Under 2019 har ett arbete inletts för att se över universitetets anställningsordning bland annat för att bredda skrivningarna så att de omfattar även dessa kompetenser.

Ett strukturerat arbetssätt för kompetensförsörjning är en viktig del i ramverket för kvalitetssäkring av forskning. Som en del av universitetets verksamhetsprocess tas kompetensförsörjningsplaner på institutionsnivå fram regelbundet. Kompetensförsörjningsplanerna behandlar behov av nyrekryteringar och även kompetensbehov för strategiska val inför framtiden. Kompetensförsörjning behandlas årligen vid höstdialogerna mellan fakulteter och universitetsledning.

²⁵ [Lokala regler för utbildning på forskarnivå](#)

²⁶ [Information om doktorandbarometern](#)

²⁷ [Inrättande av forskarutbildningsutskottet](#)

²⁸ [Inrättande av råd för utbildning och lärande](#)

²⁹ [Inrättande av kvalitetsutskott](#)

Vid nyrekrytering av medarbetare utgör kompetensförsörjningsplanerna underlag för beslut om utlysning och formering av anställningsprofil. Som ett led i kvalitetsarbetet anger Linnéuniversitetets anställningsordning³⁰ att minst två externa sakkunniga alltid ska anlitas vid tillsättning av lektorer och professorer.

Genom det inledande arbetet med ”HRS4R” *HR Strategy for Researchers* har universitetet under hösten 2019 genomfört en enkät till samtliga forskare. Enkäten bidrar till synpunkter om universitetets hantering av frågor inom de fyra områdena:

- Etiska och professionella aspekter
- Rekrytering
- Arbetsvillkor och social trygghet
- Utbildning och karriärutveckling.

De preliminära resultaten visar att universitet behöver vidareutveckla områdena anställningsordning, Open Science, Intellectual Property, forskningskommunikation och implementering av kunskapsmiljöer. Resultaten används nu för att göra en handlingsplan för åtgärder kring dessa områden som inkluderas i verksamhetsprocessen.

Sammanfattande kommentar

Linnéuniversitetet har strukturer och fastställda styrdokument för kvalitetsarbete. Ett utvecklingsarbete under kommande år är att knyta samman de olika delarna inom kvalitetssäkringsarbetet till ett samlat kvalitetssystem. Kvalitetsarbetet är i hög grad integrerat i universitetets övriga processer och knyts samman med planering, uppföljning och resursfördelning. En styrka med kvalitetsarbetet är dess systematik och kopplingen till verksamhetsprocessen. Universitetet har systematiska processer för uppföljning och planering av forskningsverksamheten med inbyggd extern granskning, delaktighet och kommunikation. Resultaten från det systematiska kvalitetsarbetet används för att styra genom styrdokument och resursfördelning.

Linnéuniversitetets strategi för ökad forskningskvalitet har under de inledande åren främst baserats på att interna forskningsmedel tilldelas i konkurrens efter individuella prestationer med särskilt fokus på bibliometri och förmågan att erhålla externa forskningsbidrag. Denna princip har varit tydlig och fått genomslag i hela organisationen. Senaste årens arbete har gått in i en ny fas där strategin har utvecklats till en mer samlad forskningsstrategi genom inrättande av centrumbildningar i form av Linnæus University Centres (LNUC) och kunskapsmiljöer. Reviderade principer för fördelning av forskningsmedel tagits fram och ett centralt forskningsråd har inrättats. Viktiga frågor för det nya forskningsrådet är framtagning av en strategi för forskningens infrastruktur samt att samla och vidareutveckla kvalitetssystemet för forskning.

Ett övergripande arbete under 2019 har varit att ta fram Linnéuniversitetets nya vision för 2020-2030. Mer än 1 000 medarbetare har bidragit till att ta fram visionen med tre fokusområden. Med utgångspunkt i den nya visionen ska arbetet konkretiseras under 2020 i målsatta ambitioner och arbetssätt. Under 2019 har det även inletts ett revisionsarbete av

---

³⁰ [Linnéuniversitetets anställningsordning](#)

universitetets kvalitetspolicy som förväntas bli klart våren 2020. Målsättningen med revisionen är att tydliggöra kvalitets- och strategiarbetets koppling till verksamhetsprocessen samt att lyfta fram den gemensamma kvalitetskulturen.

Utvecklingsarbetet är nu fokuserat på att ytterligare knyta samman processerna mellan olika nivåer. Därutöver är arbetet med kunskapsmiljöer under utveckling. Att arbeta med att knyta samman utbildning, forskning och samverkan över fakultetsgränser är en utmaning i den traditionella linjeorganisationen. Ett gott exempel är plattform eHälsa³¹.

---

³¹ [Plattform eHälsa](#)

2. Forskningens förutsättningar

Utifrån dess specifika förutsättningar säkerställer lärosätet, genom sitt kvalitetssäkringsarbete, att det finns goda förutsättningar för forskningens genomförande. Med hjälp av information som tas fram inom kvalitetssystemet identifierar lärosätet behov av, analyserar och vidtar åtgärder för, att kontinuerligt utveckla forskningens förutsättningar. Lärosätet avsätter nödvändiga resurser för att forskningen ska hålla hög kvalitet.

God forskningssed och vetenskaplig oredlighet

Bedömningsgrund:

- 1. Lärosätet tillhandahåller ändamålsenligt stöd till forskare avseende tillämpning av god forskningssed och följer systematisk upp misstänkta fall av oredlighet och vidtar ändamålsenliga åtgärder.*

Linnéuniversitetet har ett särskilt råd för hantering av frågor kring god forskningssed och vetenskaplig oredlighet, *Råd för ärenden rörande misstanke om vetenskaplig oredlighet*³². Rådet utreder på rektors uppdrag misstänkta fall av oredlighet i forskning men ska även arbeta proaktivt i frågor om forskningsetik och god forskningssed. Rådet består av ledamöter från samtliga fakultetsområden. Ledamöten ska vara professor med god erfarenhet av självständig forskning och ledning av forskningsprojekt. Till rådet finns även juridisk expertkompetens adjungerad.

Rutin för anmälan av misstänkta fall av vetenskaplig oredlighet

Linnéuniversitetet har en rutin för anmälan av misstänkta fall av vetenskaplig oredlighet som finns tillgänglig via universitetets medarbetarsidor³³. När ett misstänkt fall av vetenskaplig oredlighet anmäls eller kommer till universitetets kännedom startas en utredning enligt handläggningsrutinerna.

Under de senaste fem år har rektor fattat beslut i nio anmälda ärenden. I tre av dessa beslutades att oredlighet föreligger. Dessa ärenden fördes vidare till universitetets personalansvarsnämnd som beslutade om påföljd. I sex fall konstaterades att oredlighet inte förelåg. I tre av dessa gavs särskilda uppdrag till berörd fakultet att se över rutiner vid anställningsärenden samt att tillsammans med anmäld forskare följa upp rådets kritik för framtida tillämpning.

Under hösten 2019 reviderades handläggningsrutinen med anledning av den nya statliga nämndmyndigheten (Nämnden för prövning av oredlighet i forskning) som från och med 2020 ska utreda misstänkta fall av vetenskaplig oredlighet. Den nya hanteringsordningen rör misstanke om såväl oredlighet i forskning som andra allvarliga avvikelser från god forskningssed. Revisionsarbetet har utgått från det gemensamma ramverk som tagits fram av SUHF. Linnéuniversitetets råd finns kvar även efter den nya nationella nämnden inrättats och

---

³² [Råd för ärenden rörande misstanke om vetenskaplig oredlighet](#)

³³ <https://medarbetare.lnu.se/medarbetare/stod-och-service/forvaltningsrattsliga-fragor/god-forskningssed/>

dess uppdragsbeskrivning³⁴ justeras efter de nya förutsättningarna. Tillämpningen av god forskningssed ingår i fakulteternas dagliga forskningsverksamhet. Stöd till forskare erbjuds av fakulteter, verksamhetsstödet och universitetsbiblioteket.

Samverkan i Etikkommittén Sydost

Linnéuniversitetet är en del av Etikkommittén Sydost³⁵ som bildades 2005 och består även av representanter från Blekinge Tekniska Högskola, Region Kalmar län och Region Blekinge. Ordförandeskapet delas mellan lärosätena och innehas för närvarande av Linnéuniversitetet. Kommittén är ett rådgivande organ i forskningsetiska frågor samt etisk granskning av projekt.

Kontinuerligt arbete med att stärka god forskningssed

Som en del i universitetets proaktiva arbete för att stärka god forskningssed har fakulteterna och universitetsbiblioteket inventerats avseende aktiviteter och resurser för att stärka en god forskningsetik. Syftet med inventeringen var att stödja och komplettera fakulteternas arbete med universitetsgemensamma insatser.

Inventeringen visar att samtliga fakulteter arbetar med tillämpning av god forskningssed, bland annat genom kurser, seminarium och fakultetsdagar. Biblioteket har en utbildning i publiceringsstrategier som innehåller publiceringsetik. I utbildningen diskuteras självplagiering, återpublicering, referenshantering och förlagens etiska riktlinjer. Ett stort arbete pågår för att utveckla incitament och stöd för Öppen vetenskap (SND, transformativa avtal för öppen publicering, egna kanaler för öppen tillgång och öppen innovation genom samverkan).

Ett utvecklingsområde är universitetsgemensamma föreläsningar och workshops om publiceringsetik och god forskningssed för forskare och doktorander. Som ett led i detta arbete har en utbildningsdag arrangerats för universitetets chefer. Vid utbildningsdagen hölls bland annat ett seminarium av professorn i medicinsk etik Gert Helgesson, Karolinska institutet.

Forskningsetik - integrerad i forskarutbildningen

Vetenskaplig redlighet och förmåga att göra forskningsetiska bedömningar är mål i samtliga ämnen på forskarnivå och regleras via examensordningen och i allmänna studieplaner. Fakulteterna arrangerar kurser för masterstudenter och doktorander samt workshops kring god forskningssed. I universitetets lokala regler för utbildning på forskarnivå regleras att huvudhandledare ska ha genomgått handledarutbildning. Universitetet arrangerar en forskarhandledarutbildning³⁶ som bland annat behandlar forsknings- och publiceringsetik.

Sammanfattande kommentar

Linnéuniversitetet har ett särskilt råd för systematisk hantering av ärenden gällande oredlighet. Universitetet har handlagt ett tiotal anmälningar om misstänkt oredlighet i forskning under de senaste fem åren. Genom dessa ärenden har universitetet byggt upp erfarenhet och

---

³⁴ [Reviderad uppdragsbeskrivning](#)

³⁵ [Etikommittén Sydost](#)

³⁶ [Information om forskarhandledarutbildningen](#)

utvecklat handläggningsrutiner. Förutom att ansvar för god forskningssed ligger på den enskilde forskaren ansvar universitetet för att informera om och tydliggöra regelverket. Rådet för ärenden rörande misstanke om vetenskaplig oredlighet har ett särskilt uppdrag att samordna och vidareutveckla universitetets arbete med att säkerställa att forskning utförs i enlighet med god forskningssed. Denna ansvarsfördelning förtydligas i samband med att rådets uppdrag justeras inför 2020. Formerna för det proaktiva arbetet med att informera universitetets samtliga forskare om regler och förutsättningar är ett pågående utvecklingsområde.

Under 2020 kommer Linnéuniversitetet att noga följa utvecklingen av den nya nationella nämnden och vilka ärendetyper som faller inom nämndens ansvar. Linnéuniversitetet tror att lärosätena även framgent kommer att ha en viktig roll för att understödja nämndens arbete med att utreda fall av misstänkt vetenskaplig oredlighet.

Förutsättningar för utveckling och förnyelse samt forskningens frihet

Bedömningsgrund:

2. *Lärosätet skapar goda förutsättningar för forskningens och forskningsmiljöernas utveckling och förnyelse samt för forskningens frihet.*

För att utveckla en framgångsrik forskningsverksamhet krävs att universitetet lyckas rekrytera framstående forskare och erbjuda goda förutsättningar. Sådana förutsättningar handlar om att kunna verka i miljöer som främjar utveckling och förnyelse, finansiell stabilitet och en ändamålsenlig stödverksamhet och infrastruktur. Basanslagen för forskning är väsentligt mindre än för äldre lärosäten trots ett omfattande utbildningsuppdrag och därför krävs en noggrann strategi för prioritering och samarbete.

Enligt universitetets *Vision och strategi 2015-2020*³⁷ är målsättningarna att stimulera och stödja forskningssamverkan över fakultetsgränser, vidareutveckla LNUC och systematiskt arbeta för att öka publicering och externa medel. Den externa granskningen av forskningens förutsättningar³⁸ framhöll att Linnéuniversitetet skulle verka för att hitta balans mellan utveckling av starka kunskapsmiljöer och stöd till individuella forskare.

Utifrån dessa mål och rekommendationer har flera åtgärder vidtagits. Linnéuniversitetet har inrättat och stödjer ett flertal forskningsmiljöer. LNUC, som är universitetets främsta forskningsmiljöer, är ett exempel på väletablerade miljöer. Senare satsningar har haft fokus på fakultetsöverskridande forskningsmiljöer i samverkan med externa intressenter och inkluderar två strategiska plattformar (E-hälsa och Migration) och *Kunskapsmiljö Linné*³⁹ (*Avancerat material, Utbildning i förändring, En ifrågasatt demokrati*). De senare kunskapsmiljöerna ska förutom forskning och samverkan även integrera utbildning. Av dessa miljöer är det hittills endast LNUC som har följts upp systematiskt, de andra miljöerna ska följas upp under kommande år.

---

³⁷ [Vision och strategi 2015-2020](#)

³⁸ [External review on research ability and support at the Linnæus University](#)

³⁹ [Kunskapsmiljö Linné](#)

Förutom stöd till forskningsmiljöer fortsätter Linnéuniversitetets fakulteter att fördela forskningsmedel till individer baserat på deras vetenskapliga meriter. En grund för arbetet med forskning och fördelning av forskningsmedel är att det inte ska finnas någon styrning av forskningens innehåll. Detta gynnar forskarens frihet eftersom fördelningen baseras på vetenskaplig kvalitet och inte innehåll. Därutöver är den akademiska friheten tydligt framskriven i universitetets nya *Vision 2030*. Lärosätet har höga ambitioner för att kunna använda den kunskap som forskarna bidrar med i konstellationer som möter de samhällsutmaningar som forskningspolitiken och akademien identifierar.

För att säkerställa största möjliga spridning av Linnéuniversitetets vetenskapliga resultat har rektor fastställt riktlinjer för publicering⁴⁰. Universitetet är med i Plan S, vilket är ett initiativ till publicering med öppen *Open Access*. All forskning som Linnéuniversitetets forskare publicerar ska i möjligaste mån göras tillgänglig i fulltext i Linnéuniversitetets publiceringssystem, samt när så är lämpligt, i publikationer som tillämpar *Open Access*.

Överlåtelse av upphovsrättigheter ska om möjligt undvikas. Författaren bör tillförsäkra sig rätten att parallellpublicera sitt arbete. Universitetsbiblioteket ansvarar för kvalitetssäkringsarbete avseende *Open Science*. Inom naturvetenskapliga forskningsområden som finansieras från offentliga forskningsfinansiärer är *Open Access* publicering oftast ett krav. I andra ämnesområden behöver *Open Science* kulturen utvecklas mer. Universitetsbiblioteket har strategiska medel avsatta för att helt eller delvis täcka publiceringsavgiften i så kallade *gold open access*-tidskrifter. Linnéuniversitetet arbetar även med att inkludera detta som ett index i meritering och kompetensförsörjning.

Linnéuniversitetet arbetar också aktivt och framgångsrikt med *fundraising* och samverkan för att öka tillgången till forskningsmedel och stimulera till långsiktiga samarbeten för ömsesidig utveckling och höja kvaliteten genom samarbeten med avancerade kunskapsaktörer utanför universitetet.

För att stimulera arbetet med att öka publicering och extern finansiering omfördelas totalt 5 % av forskningsanslaget baserat på de individuella forskarnas prestationer (publikationer och erhållna externa medel). Vid dialogerna mellan universitetsledning och fakultetsledning följs årligen bibliometri och externa medel upp, och resultatet utnyttjas som underlag för såväl universitetsövergripande som fakultetsspecifika åtgärder för att stödja utvecklingen.

Under perioden 2016-17 rekryterades ett större antal postdocs för att ytterligare stärka och vidareutveckla Linnéuniversitetets forskningsmiljöer. Denna satsning blev möjlig genom att universitetet fick utökat forskningsanslag inför 2016. Uppföljningen av ”postdoc” satsningen ska ske under 2020.

För att vara konkurrenskraftig när det gäller att bedriva forskningsprojekt och andra utvecklingsuppdrag krävs en ändamålsenlig forskningsmiljö när det gäller kollegor, lokaler och utrustning⁴¹. Linnéuniversitetet har sedan flera år tillbaka arbetat för att samla Linnéuniversitetets lokaler i Kalmar till en gemensam synlig, kommunikationsnära och stadsnära plats i hamnen – *Universitetskajen*. Stadsintegrationen gör att möten mellan medarbetare, studenter, näringsliv och offentliga verksamheter ökar – möten som leder till nyskapande och kreativa idéer. I Växjö som, till skillnad från Kalmar, haft ett samlat campus

---

⁴⁰ [Riktlinjer för elektronisk publicering vid Linnéuniversitetet](#)

⁴¹ [Vision och strategi för fysiska miljön vid Linnéuniversitetet](#)

invigdes 2017 ett nytt utbildnings- och forskningscentrum, Epic. Lokalerna inrymmer både verkstäder och laboratorier med en maskinpark med den senaste tekniken. Epic samlar gymnasieelever, studenter, forskare och näringsliv.

Stödverksamheten

Linnéuniversitetet erbjuder stöd kopplat till externa forskningsansökningar. Stödet innebär information och råd om vilka externa finansieringsmöjligheter som finns tillgängliga för olika forsknings- eller innovationsprojekt. Det innebär även utarbetande av ansökningar till externa finansiärer med målsättningen att höja kvaliteten på ansökningarna och förenkla för forskarna i ansökningsprocessens olika delar. Stödet innebär också att hjälpa forskare att identifiera och stärka nyttiggörandeaspekter av forskningen. Genom projektledare och finansiella rådgivare som är specialiserade på EU:s ramverksprogram Horizon 2020 stöds även genomförandet av sådana projekt.

På varje fakultet finns en eller flera fakultetsekonomer som stöttar forskarna med budget och uppföljning av projekt och ansökningar. För att stödja universitetets- och fakultetsledningars strategiska arbete med att öka externfinansieringen infördes 2014 en ny rutin. Rutinen innebär att alla ansökningar om externa medel ska godkännas skriftligt av fakultetsekonom samt prefekt, dekan eller rektor i enlighet med delegationsordningen innan de skickas in. Samtliga ansökningar ska även registreras i det interna ekonomisystemet. Detta för att säkerställa att samtliga data avseende externa ansökningar ska finnas tillgängliga för uppföljning.

Linnéuniversitetet erbjuder stöd till forskare och doktorander i frågor som rör vetenskaplig publicering, bibliometri, forskningsdata, informationssökning vid systematiska översikter och referenshantering. Målet är att erbjuda tjänster som är relevanta genom hela forskningsprocessen. En övergripande verksamhet kallad Data Access Unit (DAU) finns vid Linnéuniversitetet för att ta hand om frågor som gäller forskningsdata, exempelvis arkivering av forskningsdata, datahanteringsplaner och *Open Data*.

Sammanfattande kommentar

En stor utmaning i detta fall är det förhållandevis låga forskningsanslag som Linnéuniversitetet erhåller vilket gör att vi inte alltid kan ge de förutsättningar som vi skulle önska. Utifrån de strategiska målen och rekommendationerna från den externa granskningen 2017 har Linnéuniversitetet satsat alltmer på forskningsmiljöer vilket ses som en styrka i det framtida arbetet. Starka och stabila forskningsmiljöer bedöms öka hållbarheten över tid och ger goda förutsättningar för att erhålla finansiering och omsätta större satsningar. Forskningsmiljöerna kan även utgöra plattformar som bidrar till att stärka yngre forskares karriärutveckling.

Vissa av de åtgärder och stöd som universitetet erbjuder forskare och forskningsmiljöer för deras utveckling och förnyelse följs upp utifrån indikatorer eller andra utvärderingar. Den större externa granskning som genomfördes 2017 med fokus på forskningens förutsättningar är ett gott exempel på uppföljning. Universitetet planerar besluta om liknande återkommande externa genomlysningar. Arbetet med certifiering enligt HRS4R kommer att vara ett bra underlag för forskningens och forskningsmiljöernas utveckling och förnyelse.

Kompetensförsörjning och -utveckling

Bedömningsgrund:

3. Lärosätet arbetar långsiktigt med kompetensförsörjning och skapar goda förutsättningar för kompetensutveckling samt tillhandahåller välfungerande karriärstöd för forskare i alla skeden i karriären oberoende av anställningsform.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är en kritisk faktor för att nå universitetets mål. Anledningen till att det är en kritisk faktor handlar bland annat om vi behöver rekrytera och utveckla kompetens som kan bidra till publicering och stärka den externa finansieringen. Detta har utvecklats till att också involvera miljöbyggande. Kompetensförsörjningen är därmed ett prioriterat område med mål och uppdrag som skrivs fram i universitetets verksamhetsplan och följs upp i verksamhetsprocessen.

För att få en samlad bild av fakulteternas kompetensförsörjningsbehov tas årligen kompetensförsörjningsplaner fram för alla institutioner. Planerna behandlas vid höstdialogerna mellan fakulteter och universitetsledning. Personalstatistik tas fram inför dessa dialoger, exempelvis utveckling avseende andel disputerad personal och pensionsavgångar. Planerna är även underlag inför beslut om rekryteringsbehov.

Linnéuniversitet har under flera år identifierat behovet av att öka andelen disputerad lärarpersonal. En åtgärd har varit rekrytering i form av meriteringsanställningar för forskare tidigt i karriären, tex biträdande lektorat och anställning som postdoktor. En person som är anställd som biträdande lektor har rätt att befordras vid anställningstidens slut, förutsatt att kraven på anställning är uppfyllda. Uppföljningen visar att andelen disputerad personal har ökat. Linnéuniversitetet har i jämförelse med andra lärosäten en låg andel tidsbegränsade anställningar. Linnéuniversitetet ger i normalfallet möjlighet, att efter ansökan, bli befordrad till professor. Detta bedömer Linnéuniversitetet vara en tillgång i konkurrens vid rekrytering av lektorer i förhållande till andra lärosäten.

En betydande del av Linnéuniversitetets utbildningsutbud är professionsutbildningar och det är viktigt att rekrytera personal med relevant yrkeserfarenhet och disputerade medarbetare med yrkeserfarenhet. Som en del av det arbetet anställer Linnéuniversitetet adjungerade lärare som har sin huvudsakliga anställning utanför universitetet. Det har även under flera år satsat på kompetensutveckling via utbildning på forskarnivå av adjunkter med yrkeserfarenhet.

Under 2017 genomfördes en internrevision fokuserad på styrdokument för kompetensförsörjning och deras ändamålsenlighet samt på processer för personalrekrytering och kompetensutveckling är ändamålsenliga och effektiva i relation till universitetets förmåga att nå verksamhetens mål⁴². Bedömningen var att intern styrning och kontroll avseende kompetensförsörjning har förbättringsmöjligheter. Även den externa granskningen av forskningens förutsättningar lyfte fram att arbetet med långsiktig och kvalitetssäkrad kompetensförsörjning behövde stärkas. I syfte att utveckla styrdokument och principer för rekrytering och meritering gav rektor uppdrag att utveckla detta arbete⁴³. Uppdraget

---

⁴² [Internrevisionens granskning av kompetensförsörjning vid Linnéuniversitetet](#)

⁴³ [Beslut om uppdrag att leda arbetet med att utveckla styrdokument och principer för rekrytering och meritering](#)

omfattade bl.a. att förkorta rekryteringstiden samt att tydliggöra ansvarsfördelningen i rekryteringsprocessen. Uppdraget kommer att redovisas under december 2019 och inkluderar även ett jämställdhetsperspektiv för att säkerställa måluppfyllelsen i enlighet med planen för jämställdhetsintegrering.

Under 2019 har ett arbete inletts för att se över universitetets anställningsordning för att bemöta internrevisionens kritik samt stärka universitetet möjligheter att nå målen i vision och strategi.

Kompetensutveckling och karriärstöd

Linnéuniversitetets kompetensutvecklingsarbete ska utgå från individens behov i relation till verksamhetens behov och visionen. Insatserna ska utformas på ett resurseffektivt sätt. Ansvaret för kompetensutveckling ligger hos berörda chefer. Enligt arbetstidsavtalet har lärare i genomsnitt 170–255 timmar per år avsatt för kompetensutveckling⁴⁴. Fördelningen av kompetensutvecklingstid ska följas upp vid medarbetarsamtalen. Kompetensutvecklingstiden används dels till vetenskaplig meritering, dels till exempelvis forskarhandledarutbildning, docentakademi, chefs- och ledarskapsutveckling, projektledning, pedagogisk utveckling och arbetsmiljö. Utöver detta avsätts medel till mobilitet som innebär att anställda kan besöka andra lärosäten såväl i Sverige som i andra länder. Det finns även möjlighet att söka medel för att hålla konferenser. Som stöd och resurs för högskolepedagogisk kompetensutveckling finns Sektionen högskolepedagogik⁴⁵.

En process för att systematisera karriärutvecklingen för lärare har påbörjats. Målet är att ha tydliga karriärvägar och utvecklingsprogram för olika kategorier. Karriärutveckling samt strukturerad kompetensutveckling har identifierats som bristområden. I det pågående arbetet med EU:s certifiering HRS4R (se nedan) utformas en handlingsplan för karriärutveckling och strukturerad kompetensutveckling. Eftersom fördelning av forskningsmedel inte sällan baseras på tidigare meriter har flera fakulteter fördelat särskilda medel till forskare tidigt i karriären exempelvis i form av extra forskningstid.

Arbetsmiljöenkät

Som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet har Linnéuniversitetet beslutat att från och med 2019 årligen genomföra en enkätundersökning. Resultatet ger information om hur medarbetare upplever såväl organisationen som den egna arbetsituationen. I underlaget ingår uppgifter om arbetsmiljömässiga förutsättningar för att bedriva forskning. Varje institution och fakulteter ska ta fram åtgärdsplaner utifrån resultatet. Arbetsmiljökommittén analyserar och bereder förslag till åtgärder såväl till personalboks-lut som till Linnéuniversitetets verksamhetsplan.

Under 2019 gör Linnéuniversitetet en fördjupad översyn av arbetsmiljöarbetet vilket bl.a. har lett till en ny arbetsmiljöpolicy. Det systematiska arbetsmiljöarbetet är från och med 2019 en del i verksamhetsprocessen.

---

⁴⁴ [Lokalt avtal om arbetstid för lärare vid Linnéuniversitetet](#)

⁴⁵ <https://lnu.se/mot-linneuniversitetet/Organisation/universitetsbibloteket-organisation/akademiskt-lararskap/>

Human resource strategy for research (HRS4R)

Under 2018 tog rektor beslut om att Linnéuniversitetet ska ansluta sig till EU-kommissionens certifiering HRS4R. Denna syftar till att stärka och förtydliga forskares och arbetsgivares ansvar och rättigheter samt till att ytterligare förbättra en öppen, transparent och meritbaserad rekrytering.

Det systematiska arbetet med att implementera EU-Commission Charter & Code sker stegvis genom integration av stadgans 40 principer i Linnéuniversitetets policyer och praxis. Linnéuniversitetet har under 2019 genomfört en GAP-analys och en enkätstudie för att identifiera utvecklingsområden. GAP-analysen består av 40 punkter uppdelade inom fyra områden: etiska och professionella aspekter, rekrytering, arbetsvillkor och social trygghet, utbildning och karriärutveckling. Linnéuniversitetet ska skicka in sin GAP-analys under februari 2020.

Sammanfattande kommentar

Kompetensförsörjning bedöms som en av Linnéuniversitetets kritiska faktorer för att uppnå de strategiska målen. Kompetensförsörjningsplaner tas fram och utgör underlag såväl för verksamhetsprocessen som för konkreta beslut om rekryteringar. Ett utvecklingsområde för universitetet är att komplettera det statistiska underlaget med systematisk uppföljning för att bättre kunna användas i det strategiska arbetet. Några fakulteter har efterfrågat stöd för att följa upp hur kompetensutvecklingstiden utnyttjas som underlag för strategiska beslut.

Universitetets arbete med certifiering genom HRS4R utgör ett väderfullt underlag i revisionsarbetet med anställningsordningen och ytterligare kvalitetshöjande åtgärder för utveckling av universitetets kompetensförsörjningsarbete.

Stödverksamhet och infrastruktur

Bedömningsgrund:

4. Lärosätet följer upp stödverksamhet och infrastruktur för forskning och vidtar vid behov ändamålsenliga kvalitetshöjande åtgärder.

Linnéuniversitetets stödverksamhet består av universitetsförvaltningens åtta avdelningar, universitetsbiblioteket, fem fakultetskanslier samt kansliet vid nämnden för lärarutbildning⁴⁶. Fakultetens stödverksamhet är i huvudsak samlad vid fakultetskanslierna. Undantagsvis är stödpersonal vid laborativ verksamhet placerad på respektive institution. Vid fakultetskanslierna finns det forskningsnära stödet som bland annat innefattar ekonomi- och budgethantering inom forskningsprojekten. Kanslierna ger även stöd till fakultetens ledning och fakultetsstyrelse avseende bland annat verksamhetsplanering och fördelning av forskningsanslag. Varje fakultet har även en stödorganisation uppbyggd för utbildning på forskarnivå.

Universitetsförvaltningen leds av universitetsdirektören medan fakultetskanslierna är underställda fakulteterna och leds av kanslichefer. Universitetsdirektören har, enligt rektors delegationsordning, dessutom ansvar för att besluta om övergripande regler och riktlinjer för

---

⁴⁶ [Linnéuniversitetets organisationsskiss](#)

universitetets samlade stödverksamhet. Inom universitetsförvaltningen och universitetsbiblioteket finns stöd till forskare och forskningsmiljöer avseende t.ex. rådgivning vid forskningsansökningar, publiceringar, forskningskommunikation, datalagring och internationell samverkan.

Planering och uppföljning av stödverksamhet och infrastruktur

Planering och uppföljning av stödverksamhet och infrastruktur för forskning följer universitetets verksamhetsprocess ([Verksamhetsprocess](#)) som är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Universitetsstyrelsens beslut om verksamhetsplan och budget ger planeringsförutsättningar för kärnverksamheten och även för verksamhetsstödet.

Uppdragen till verksamhetsstödet som beskrivs i den universitetsgemensamma verksamhetsplanen kompletteras genom särskilda uppdrag från universitetsdirektören. Uppdragen kan ges till en eller flera avdelningar. Dessa uppdrag följs upp av universitetsledningen i samband med verksamhetsberättelser och dialoger samt i vissa fall löpande under året.

Forskningsverksamhetens utvecklingsbehov avseende verksamhetsstöd och infrastruktur kommuniceras vid dialogerna mellan institutionsledning och fakultetsledning samt mellan fakulteter och universitetsledningen enligt i-kuggningsmodellen (*figur 4*). Verksamhetsstöd och infrastruktur ingår även i ISK processen⁴⁷. Verksamhetsstödet och universitetsbiblioteket identifierar de nyckelområden som måste fungera för att universitetet ska leva upp till sina uppdrag och mål. Genom så kallade riskdialoger som genomförs mellan universitetsdirektören och avdelningschefer, kanslichefer och överbibliotekarien följs de planerade åtgärderna för identifierade bristområden upp.

Genomförda granskningar av stödverksamheterna

I den externa genomlysningen av förutsättningar för att bedriva forskning vid Linnéuniversitetet, som genomfördes 2017 granskades även verksamhetsstödet⁴⁸. En av bedömarens rekommendationer var att verksamhetsstödet olika delar bör samarbeta närmare och mer strukturerat. För att åstadkomma detta har uppdragen skärps så att verksamhetsstödet blir mer gränsöverskridande. Bland annat har uppdragsbeskrivningarna till universitetsförvaltningen utvecklats under senare år för att tydliggöra samarbetet mellan avdelningarna. Även samarbetet mellan universitetsförvaltningen och fakultetskanslierna har utvecklats. Som en del i denna utveckling har universitetsdirektören regelbundna möten gemensamt med samtliga chefer inom universitetsförvaltningen och alla kanslichefer. En annan åtgärd är att universitetsförvaltningens avdelningar har regelbundna träffar med respektive fakultetsledning för att diskutera och planera utformningen och samarbetet mellan fakultet och centralt verksamhetsstöd.

Internrevisionen granskade 2015⁴⁹ stödet för ansökningar om externa medel. Granskningen resulterade i rad åtgärder⁵⁰

- utbyggnad av antalet forskningsrådgivare

---

⁴⁷ [Processbeskrivning för arbetet med intern styrning och kontroll](#)

⁴⁸ [External review on research ability and support at the Linnæus University](#)

⁴⁹ [Granskning av stöd vid ansökan om externa forskningsmedel \(IR-rapport\)](#)

⁵⁰ [Linnéuniversitetets kommentarer och åtgärder avseende internrevisionens rapport](#)

- etablering av ett centralt projektledningsstöd
- utbyggnad av expertis inom EU:s forskningsfinansieringsprogram
- ekonomisystemet justeras och obligatoriska rutiner införs för att registrera såväl lyckosamma som ej lyckosamma ansökningar om externa medel
- årlig uppföljning av stödet vid ansökningar om externa medel.

Sammanfattande kommentar

Linnéuniversitetets stödverksamhet och behov av infrastruktur för forskning följs regelbundet upp som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Uppföljningen är del i en samlad verksamhetsprocess där verksamhetsberättelser baserade på verksamhetsplaner och dialoger utgör underlag.

Universitetsledningens direktiv och fakulteternas behov kommuniceras till avdelningarna via verksamhetsprocessen. En utmaning är relationen mellan universitetsförvaltningen och fakultets/institutions-nivå. Här är Linnéuniversitetets storlek en fördel genom att det är möjligt att kommunicera och utveckla processer över dessa gränser på ett hanterbart sätt.

Verksamhetsstödet för forskningen är till stor del placerat på fakulteterna och varierar mellan de olika fakultetsområdenas förutsättningar och behov. Det decentraliserade stödet innebär både styrkor och svagheter. Ett utvecklingsområde är att analysera om vi gör rätt saker på bästa och ändamålsenliga sätt och hur vi disponerar våra resurser mest gynnsamt. Genom den systematik avseende planering och uppföljning av verksamhetsstöd och infrastruktur som utvecklats under de senaste åren har vi metoder som kan ge svar på dessa frågor och användas i utvecklingen av verksamhetsstödet i relation till behoven inom akademien.

Sambandet mellan forskning och utbildning

Bedömningsgrund:

5. Lärosätet skapar goda förutsättningar för att stärka sambandet mellan forskning och utbildning i verksamheten.

Linnéuniversitetet har ett stort och brett utbildningsutbud inte minst inom professionsutbildningar. Ambitionen är att all utbildning ska vara forskningsanknuten vilket kräver en bred forskningsprofil. Den mest etablerade organisationen för detta är organisationen runt lärarutbildningen, med en egen nämnd som ansvarar för utbildning och en betydande forskningsresurs knuten till professionens behov. Inrättandet av en *Kunskapsmiljö Linné* ”Utbildnings i förändring” syftar till att knyta de tolv forskningsmiljöer inom utbildningsvetenskap och närliggande områden ännu starkare till lärarutbildningens utveckling.

En mer övergripande strategi för att knyta samman utbildning och forskning inom lärosätets styrkeområden är bildandet av ett antal *Kunskapsmiljö Linné*⁵¹. Målet är att skapa arenor för personella resurser samt utveckling av forskning och utbildning från olika ämnesområden i

⁵¹ [Beslut om inrättande av kunskapsmiljöer](#)

relation till samhällsutmaningar. De första kunskapsmiljöerna inrättades 2019 efter extern granskning.

För att stärka sambandet mellan forskning och utbildning har rektor gett uppdrag till fakulteterna att öka andelen disputerade lärare. Uppdraget har gett resultat vilket framgår av tabell 1. Totalt sett har andelen disputerade lärare ökat från 51 procent (2014) till 57 procent (2018).

Förutom rekrytering har fakulteterna strategier för att öka andelen disputerade. Flera fakulteter har satsat på adjunktens utbildning på forskarnivå, vilket främst gäller i ämnen där det är svårt att rekrytera disputerade. Det har inneburit att antalet adjunkter har minskat då de övergått till lektorstjänst efter disputation.

Tabell 1. Antal disputerade och adjunkter och årsarbetare										
	2018		2017		2016		2015		2014	
Kategori	Antal	Årsarb	Antal	Årsarb	Antal	Årsarb	Antal	Årsarb	Antal	Årsarb
Disputerade	814	679	813	669	767	633	717	591	672	555
Universitetsadjunkter	329	264	349	275	356	294	388	303	398	340
Andel disputerad undervisande personal	57%	58%	57%	58%	56%	57%	53%	54%	51%	51%

Källa Primula per december 2018

Studenter bör tidigt i utbildningen möta forskare och introduceras i aktuell forskning. Forskningsmedel bör därför fördelas så att forskande personal, särskilt professorer, ges utrymme för undervisning och handledning. I det lokala arbetstidsavtalet framgår att professorer i normalfallet ska delta i undervisning på grundnivå, avancerad nivå samt forskarnivå om minst 20 procent per år⁵².

För att värna sambandet mellan forskning och utbildning ställer Linnéuniversitetet upp krav för vetenskaplig och konstnärlig kompetens. Forskningsanknytningen granskas inför inrättande av examensrättigheter och nya utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå. Forskningsanknytningen följs upp genom utvärdering och utbildningens lärarkompetens eller innehåll kan justeras för att förstärka sambandet mellan forskning och utbildning.

Enligt universitetets principer⁵³ krävs minst två disputerade lärare inom huvudområdet vid inrättande av examensrättigheter i befintliga eller nya huvudområden. För examensrättigheter på avancerad nivå krävs minst tre disputerade lärare i huvudområdet, varav en (magisterexamen)/två (masterexamen) ska ha docentkompetens eller motsvarande kompetens baserad på konstnärlig grund eller beprövad erfarenhet. Forskningsanknytning ska beskrivas och prövas utifrån att det examensgrundande huvudområdet ska vara ett forskningsbart fält. Det ska finnas forskningsanknytning eller konstnärligt utvecklad miljö och utbildningen ska ge studenten förutsättningar för ett kritiskt och kreativt/reflekterande förhållningssätt. Även vid inrättandet av nya utbildningsprogram⁵⁴ ska forskningsanknytningen prövas. Ansökan för

⁵² [Lokalt avtal om arbetstid för lärare vid Linnéuniversitetet](#)

⁵³ Principer vid prövning av huvudområde för examenstillstånd för [kandidat-/magister-/masternivå](#) inom Linnéuniversitetet

⁵⁴ Principer vid prövning av nytt utbildningsprogram som leder till [generell examen/yrkesexamen](#).

inrättande av examensrättighet eller nytt program granskas av en till två interna eller externa granskare beroende på vilken examensnivå ansökan avser^{55,56}.

Linnéuniversitetet reglerar även kompetenskraven på examinatorer på kursnivå⁵⁷. Om inte synnerliga skäl föreligger ska examinator för kurser på grundnivå vara disputerad på vetenskaplig eller konstnärlig grund i relevant område. För kurser på avancerad nivå ska examinator ha kvalifikationer motsvarande lägst docentnivå på vetenskaplig eller konstnärlig grund inom relevant område.

Motsvarande kompetenskrav finns även på handledare och examinatorer i utbildning på forskarnivå⁵⁸. Exempelvis ska huvudhandledare, om inte särskilda skäl föreligger, vara minst docentkompetent. I det fall kravet inte är uppfyllt ska minst en av de utsedda biträdande handledarna uppfylla kravet. Handledarnas främsta uppgifter är att stödja doktoranden i forskarutbildningen och forskningsprocessen, så att doktoranden utvecklas till en självständig forskare med ett vetenskapligt förhållningssätt, och att examensmålen uppfylls. Utsedd examinator ska vara minst docentkompetent och bör ha erfarenhet av att handleda på forskarnivå. Examinator intygar när samtliga prestationer fullgjorts så att examensbevis för licentiat- respektive doktorsexamen kan utfärdas.

Uppföljning av examensrättigheter och program

Samtliga examensrättigheter och program kvalitetsgranskas genom extern granskning i det så kallade Treklöversamarbetet⁵⁹. En av bedömningsgrunderna för granskningen fokuserar på forskningsanknytning och att utbildningen bedrivs utifrån en vetenskaplig och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet⁶⁰. Genom modellen för systematisk utvärdering av utbildningskvalitet säkerställs att brister i sambandet mellan utbildning och forskning identifieras och förs in i kvalitetsarbetet. Just nu pågår arbete med att även införliva utbildning på forskarnivå.

Även Linnébarometern⁶¹ och doktorandbarometern⁶² används för att identifiera brister och goda exempel i forskningsanknytning och forskarutbildningsmiljö. Linnébarometern är en enkät som besvaras vart tredje år av studenter som går sista året på ett utbildningsprogram. Doktorandbarometern skickas vart tredje år ut till samtliga doktorander. Rådet för utbildning och lärande (RUL) har beslutat att forskningsanknytning är ett prioriterat uppföljningsområde under 2020⁶³. Det innebär att åtgärder vidtas på berörda fakulteter och att åtgärdernas effekter följs upp vid kommande utbildningsdialog.

Sambandet mellan forskning och utbildning stärks även av kurser i vetenskapligt förhållningssätt, vetenskapsteori, vetenskapsmetodik och forskningsetik. Sådana kurser ges ofta inför självständiga arbeten som avslutar utbildningen. Kurserna bidrar till måluppfyllelse

---

⁵⁵ Principer vid prövning av huvudområde för examenstillstånd för [kandidat-/magister-/masternivå](#) inom Linnéuniversitetet

⁵⁶ Principer vid prövning av nytt utbildningsprogram som leder till [generell examen/yrkesexamen](#).

⁵⁷ [Lokala regler för kurs och examination](#)

⁵⁸ [Lokala regler för utbildning på forskarnivå](#)

⁵⁹ [Treklöversamarbetet](#)

⁶⁰ [Treklövergruppens uppdrag och arbete](#)

⁶¹ [Linnébarometern](#)

⁶² [Doktorandbarometern](#)

⁶³ [Prioriterade uppföljningsområde](#)

av flera av examensmålen för högre utbildning med koppling till forskning och vetenskapligt förhållningssätt.

Självständiga arbeten är en central del av forskningsanknytningen och genomförs ofta i nära samarbete med forskningsmiljöer. I naturvetenskap är självständiga arbeten ofta delar av pågående forskningsprojekt som sedan publiceras. Kunskapsmiljöer kan komma att erbjuda studenter ett närmare samarbete med forskare vid självständiga arbeten då miljöerna är plattformar för samverkan mellan forskning, utbildning och omgivande samhälle.

I undervisningssituationer genom hela utbildningen görs kopplingar till aktuell forskning via föreläsningar, seminarier, gruppövningar, laborationer etc., genom lärarnas egna engagemang och professionalism. Vad studenter anser om forskningsanknytning följs upp i kursvärdering.

Sammanfattande kommentar

Sambandet mellan forskning och utbildning stärks genom att andelen disputerad personal ökar genom rekrytering och kompetensutveckling. De begränsade forskningsresurser i relation till det omfattande utbildningsuppdrag som staten ställer till förfogande kräver nytänkande, systematik och prioritering för att kunna möta kvalitetskraven. *Kunskapsmiljö Linné* är ett strategiskt val för att skapa arenor mellan forskning och utbildning både vad det gäller personella resurser och utveckling av forskning och utbildning. Linnéuniversitetet reglerar tjänsteutrymmet för att möjliggöra vetenskaplig/konstnärlig meritering och undervisningsuppdrag. Kompetensutvecklingstidens användning eller hur bemanningen i utbildningen faller ut har ännu inte följts upp. Det är ett utvecklingsområde och en grund för förändrad tjänsteplanering och effektivt resursutnyttjande. Processerna för prövning och uppföljning av krav på vetenskaplig/konstnärlig kompetens och forskningsanknytning i utbildning på grundnivå och avancerad nivå är en styrka. Kvalitetssäkring av utbildningens forskningsanknytning är väl utvecklat och sker genom Treklövergranskningar, kurs- och programenkäter t. ex. Linnébarometern, vilka identifierar brister och goda exempel på samband mellan forskning och utbildning för vidare kvalitetsutveckling.

3. Utformning, genomförande och resultat

Det finns systematiska former för att följa upp, utvärdera och utveckla forskningen och i forskningsmiljöerna genomförs återkommande uppföljningar och oberoende kollegiala granskningar av den forskning som bedrivs.

Med hjälp av information som tas fram genom kollegiala granskningar identifieras utvecklingsbehov och kvalitetshöjande åtgärder vidtas. Information som har genererats av andra aktörer (exempelvis de statliga forskningsfinansiärerna) används i forskningsmiljöerna för att stärka forskningens kvalitet.

Det finns systematiska processer och rutiner för att säkerställa att resultat av genomförda granskningar och vidtagna kvalitetshöjande åtgärder publiceras och kommuniceras och får en god spridning inom och utanför organisationen.

Bedömningsgrunder:

- 1. Lärosätet säkerställer att dess forskningsmiljöer/forskning återkommande genomgår granskningar ur nationellt och internationellt perspektiv med stöd av kollegial granskning för att identifiera styrkor, svagheter och utvecklingsmöjligheter. Lärosätet har system för att fånga upp och ta hand om de rekommendationer som sådana granskningar ger upphov till.*
- 2. Resultat som genereras genom uppföljning och kollegial granskning publiceras och kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt inom och utanför organisationen.*

Linnéuniversitetet har inom bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat valt att göra en samlad beskrivning av de tre bedömningsgrunderna då de är svåra att separera och är integrerade delar i samma system.

Kollegial granskning av forskning

Linnéuniversitetet värnar om att god kvalitet i forskning har sin grund i kollegiala arbetsformer som ingår i det nationella och internationella vetenskapssamhället. Oberoende kollegial granskning är grunden i forskningsprocessens kvalitetssäkring. Det är i den processen som forskningsidéer och resultat granskas, värderas och omvärderas. Kollegiala arbetsformer kan exempelvis bestå av regelbunden seminarieverksamhet, deltagande i och arrangemang av internationella konferenser, workshops och nationell och internationell forskningssamverkan.

För att stärka forskningens kvalitet och omfattning har universitetets strategi under flera år varit att öka forskningens externfinansiering och antalet vetenskapliga publiceringar med hög kvalitet. Genom att söka och erhålla externa forskningsbidrag i konkurrens efter oberoende kollegial granskning samt att öka volymen av vetenskapliga publiceringar i tidskrifter med kollegial granskning skapas en inbyggd kvalitetssäkringsprocess inom forskningen.

Universitetet följer varje år upp utfallet av externa bidragsintäkter och bibliometriska data. Sedan 2014 omfördelas 2,5 procent av forskningsanslaget baserat på bibliometriska mått och från 2015 även 2,5 procent baserat på resultatet av externa bidragsintäkter. Målsättningen med denna strategi är att skapa incitament för att öka forskningens externfinansiering och antalet vetenskapliga publiceringar.

Förutom akademiskt arbetssätt och vedertagna kollegiala granskningar är en bärande metod i universitetets kvalitetssystem regelbundna granskningar med hjälp av oberoende kollegiala bedömningar. Dessa kvalitetsgranskningar genomförs på universitets-, fakultets- forskarmiljö- och forskarnivå. Granskningarna ger inspel till fakultets- och universitetsledning avseende förutsättningar och kvalitetsnivåer för forskningen. Informationen användas vid strategiska beslut och fördelning av resurser samt för att bidra till att stärka kvaliteten inom verksamheten. Även enskilda forskare kan utifrån granskningen få stöd för kvalitetsutveckling av sin forskning. Linnéuniversitetet deltar även i externa utvärderingar av strategiska forskningsområden som inrättats av regeringen, MERGE och EcoChange.

Extern granskning på fakultetsnivå

Samtliga fakulteter har styrdokument för kvalitetsarbetet vilka inkluderar modeller för fördelningen av fakultetsanslag i enlighet med rektors anvisningar⁶⁴. Fakulteterna organiserar kvalitetsarbetet utifrån det universitetsgemensamma ramverket med hänsyn till varje ämnesområdes förutsättningar och behov. Samtliga fakulteter utvärderar forskningens kvalitet med stöd av extern kollegial granskning. Uppföljning av fakulteternas kvalitetssäkringsarbete avseende forskning sker årligen vid dialogerna mellan universitetsledning och fakultetsledningar. Vid uppföljningen 2019 framgår att fördelning av forskningsanslag sker på olika sätt, så även den externa granskningen.

Samtliga fakulteter tar stöd av externa bedömningar som sker årligen eller med några års mellanrum. Den externa granskningen ska granska forskningens kvalitet och omfattning och utgår från forskares redovisningar, fakulteternas rapporter och statistiska underlag. Underlag som används är exempelvis forskares publiceringsfrekvens samt förmåga att erhålla och söka externa medel. De externa granskarna ger underlag inför beslut om fördelning av forskningsanslag och strategiska satsningar och till utvecklingsarbete med både enskilda forskare och miljöer.

Återkoppling av de externa granskningarna sker på olika sätt vid respektive fakultet. På vissa fakulteter förmedlas granskares synpunkter skriftligt till de enskilda forskarna och samlat till fakultetsledning och fakultetsstyrelsen. På andra fakulteter görs en samlad återkoppling inom forskningsområdena till fakultetsledningarna.

Uppföljning av starka forskningsmiljöer

Linnéuniversitetet har efter extern bedömning inrättat sex LNUC vilka är Linnéuniversitetets främsta forskningsmiljöer⁶⁵. LNUC finansieras under en femårsperiod av fakulteterna samt med avsatta medel från universitetsstyrelsen. Före utgången av en finansieringsperiod görs en extern utvärdering. Utvärderingen görs utifrån samma bedömningskriterier⁶⁶ som vid inrättandet med särskilt beaktande av hur forskningsmiljön utvecklats. Rektor utser externa granskare, i dialog med berörda fakultetsledningar och beslutar, baserat på utvärderingen, om LNUC ska finansieras i ytterligare fem år.

---

⁶⁴ [Anvisningar för fakultetens fördelning av forskningsmedel](#)

⁶⁵ [Linnéuniversitetets spetsforskningscentra LNUC](#)

⁶⁶ [Linnæus University Center \(LNUC\) utlysning 2013](#)

Utvärderingsprocessen består av följande delar:

1. LNUC-miljön lämnar in en självvärdering med beskrivning av forskningsmiljön, dess framtida fokus och utvecklingsplaner och hur fortsatt finansiering skulle bidra till forskningsmiljöns utveckling.
2. Berörd fakultet lämnar in ett skriftligt yttrande med uppgift om fakultetens stöd för miljöns fortsatta verksamhet.
3. Externa sakkunniga utses för att granska forskningsmiljön och ge underlag för beslut om forskningsmiljöns framtid.
4. Rektor beslutar om fortsatt finansiering ska ske eller ej till LNUC. Vid positivt utfall garanteras LNUC finansiering i ytterligare fem år. Vid behov förs dialog med berörd miljö och fakultet.

Hittills har fyra LNUC följts upp med en extern granskning⁶⁷. Resultatet av uppföljningarna bekräftar att LNUC utvecklas enligt intentionerna gentemot målen för inrättandet.

LNUC följs årligen upp av berörd fakultetsledning och avstämning sker vid dialogerna med universitetsledning. Varje fakultet har utarbetat egna rutiner för sin årliga uppföljning⁶⁸. Sammantaget ska LNUC bland annat redovisa publikationer, sökta externa medel, genomförda nationella och internationella aktiviteter, externa forskningssamarbeten, samhällspåverkan och planering för kommande verksamhetsår. LNUC ska även redovisa vilka förutsättningar de anser sig ha när det gäller möjligheter och hinder för sitt arbete. I granskningen och efterföljande dialog med ledningen används rekommendationerna för LNUCs fortsatta utveckling och läggs till grund för nästa utvärdering av verksamheten så att en kumulativ effekt uppnås.

Linnéuniversitetet har ingen övergripande kommunikationsplan för hur resultat från den externa granskningen av LNUC eller fakultetens årliga uppföljning ska kommuniceras.

Under 2017 beslutade rektor att i arbetet med att tydligare integrera universitetets forskning och utbildning med samverkan utlysa strategiska medel för att bilda strategiska plattformar⁶⁹. Två plattformar har inrättats och de ska utvärderas inför utgången av det sista finansieringsåret vilket blir år 2020. Exakt hur granskningen ska ske är dock ännu inte beslutat.

Parallellt med inrättande av strategiska plattformar intensifierades arbetet för att inrätta kunskapsmiljöer vilket är ett av universitetets strategiska mål. I *Kunskapsmiljö Linné* samlas resurser och kompetenser i miljöer som integrerar utbildning, forskning och samverkan.

Fakulteterna fick under 2018 i uppdrag att föreslå kunskapsmiljöer⁷⁰: *Kunskapsmiljöer bildas då kompletta akademiska miljöer samverkar och har en gemensam vision om att möta samhällsutmaningar. De bistår med miljö och stimulans för nyskapande tvärdisciplinära samarbeten och stärkt förmåga att samla resurser och bedriva kvalitetsarbete.*

---

⁶⁷ De externa utvärderingarna: [Concurrences](#), [EEMiS](#), [Labour Market](#), [LCBC](#)

⁶⁸ Exempelvis [årlig uppföljning av LNUC vid Fakulteten för hälso- och livsvetenskap](#)

⁶⁹ [Beslut om att inrätta strategiska plattformar](#)

⁷⁰ [Beslut om arbetsgång för inrättande av Kunskapsmiljö Linné](#)

Ansökningar om att formellt inrätta kunskapsmiljöer granskades av en grupp med extern representation och utgick från bedömningskriterier⁷¹ såsom:

- samarbets- och samverkansgrad mellan fakulteter och omgivande samhälle
- angelägenhetsgrad och förmåga att bidra till att möta samhällsutmaningen

I juli 2019 inrättade rektor tre *Kunskapsmiljö Linné*. Miljöerna ska regelbundet följas upp på central nivå och utvecklingen rapporteras till rektor.

Förutom dessa fakultetsövergripande kunskapsmiljöer har fakulteternas forskargrupper byggt miljöer mer organiskt. Till exempel har Ekonomihögskolan har gått ett steg längre och inrättat kunskapsplattformar som på liknande sätt förenar forskning och utbildning över institutionsgränserna för att både öka den kritiska massan i miljöerna och stärka sambandet mellan utbildning, forskning och samverkan.

Extern utvärdering av forskningens förutsättningar

Den externa utvärderingen som genomfördes 2017 granskade universitetets förutsättningar för att bedriva forskning⁷². Utvärderingen fokuserade både på den universitetsövergripande nivån och verksamheterna vid respektive fakultet. Utvärderingen gjordes av 18 externa bedömare med uppdraget att bedöma universitetets förmåga att utveckla framgångsrik forskning genom strategiska beslut och ledarskap. Granskningen resulterade i ett antal rekommendationer och på universitetsgemensam nivå gavs bland annat följande rekommendationer:

- stärka balansen mellan utbildning och forskning
- stärka arbetet med långsiktig och kvalitetssäkrad kompetensförsörjning
- säkerställa en kritisk massa inom alla forskarutbildningsämnen
- hitta en balans mellan utveckling av starka forskningsmiljöer och stöd till individuella forskare
- se över organisationen för kärnverksamhet och stödverksamhet

Rekommendationerna har analyserats och relevanta åtgärder dokumenterats i respektive verksamhetsplan. På universitetsnivå har rekommendationerna bidragit till några strategiska beslut och vägval med inverkan på fakulteternas forskningsverksamhet t.ex:

- omfördelning av medel till avancerad nivå⁷³
- ett starkare strategiskt fokus vid rekryteringar⁷⁴
- rektors anvisningar till fakulteterna vid fördelning av forskningsanslag⁷⁵
- arbeta mer inriktat mot miljöer, exempelvis inrättande av kunskapsmiljöer⁷⁶

---

⁷¹ [Uppdragsbeskrivning för granskning av ansökningar om kunskapsmiljö](#)

⁷² [External review on research ability and support at the Linnæus University](#)

⁷³ [Beslut om omfördelning avancerad nivå](#)

⁷⁴ [Verksamhetsplan och budget 2019](#)

⁷⁵ [Anvisningar för fakultetens fördelning av forskningsmedel](#)

⁷⁶ [Beslut om inrättande av kunskapsmiljöer](#)

- inrättande av ett universitetsgemensamt forskningsråd⁷⁷.

Rekommendationerna till respektive fakultet har arbetats in i olika grad och på olika sätt inom fakulteternas verksamheter. Exempelvis har organisationen för forskarutbildning omstrukturerats, rådgivande organ införts och hantering av mindre forskarutbildningsämnen diskuterats. Universitetet har ännu inte fattat beslut huruvida liknande övergripande externa granskningar ska ingå som en del i universitetets kvalitetsarbete avseende forskning.

Granskning av utbildning på forskarnivå

I fakulteternas kvalitetsarbete vid fördelning av forskningsanslaget ingår även enligt rektors anvisningar kvalitetssäkringsarbete inom utbildning på forskarnivå. Forskarutbildningen har en stark koppling till forskningsprocessen och kvalitetsarbetet är sammankopplat med de granskningsprocesser som har beskrivits ovan.

Arbetet med UKÄ:s granskningar av ämnen inom utbildning på forskarnivå genomförs av fakulteternas kvalitetsorganisation för utbildning på forskarnivå, exempelvis i berörda handledarkollegier eller andra organ/råd som har hand om forskarutbildningsfrågor. Det universitetsövergripande forskarutbildningsutskottet ger stöd och råd i arbetet. Granskningens rekommendationer och UKÄ:s beslut har föranlett konkreta åtgärder, exempelvis förstärkning av handledarresurser, närvaro i doktorandkollegiet, översyn av administrativa rutiner etc. Råden och åtgärderna kommuniceras på universitetet.

Sammanfattande kommentar

Externa oberoende kollegiala granskningar är den bärande metoden i universitetets kvalitetssäkringsarbete. Inom forskningsprocessen finns en styrka med inbyggda kollegiala arbetsformer och granskningsprocesser som universitetet starkt värnar om.

Universitetets systematiska uppföljning och granskning av forskningsmiljöer har utvecklats genom inrättandet och granskningen av LNUC. Ett utvecklingsområde är att använda resultaten av granskningarna på ett mer systematiskt sätt för att ytterligare främja kvalitetsutvecklingen av forskningsmiljöerna.

Den externa granskningen av forskningens förutsättningar som genomfördes 2017 är ett gott exempel på en universitetsövergripande granskning som planeras ske återkommande och inkluderas i universitetets kvalitetssystem. I samband med eventuellt beslut behöver systematiken och dess koppling till kvalitetssäkringsprocessen tydliggöras.

En del i universitetets vidare utvecklingsarbetet är även att identifiera vilka externa intressenter som berörs av resultaten från externa granskningar och hur dessa ska kommuniceras.

---

⁷⁷ [Beslut om inrättande av forskningsråd](#)

4. Jämställdhet

Lärosätet säkerställer genom sitt kvalitetssäkringsarbete att jämställdhet främjas i forskningens förutsättningar och genomförande. Jämställdhet innebär att kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Det handlar om såväl jämn könsfördelning som att uppmärksamma attityder, normer, värderingar och ideal som påverkar villkoren för kvinnor och män.

Jämställdhetsarbetet är en integrerad del i lärosätets kvalitetsarbete. Det omfattar såväl jämställda karriärvägar och jämställda möjligheter till kompetensutveckling som ett aktivt jämställdhetsarbete så att män och kvinnor kan bedriva forskning på lika villkor. Lärosätet främjar jämställda arbetsvillkor som gör det möjligt att kombinera familj och arbete, barn och karriär.

Lärosätet arbetar systematiskt för en jämn könsfördelning i grupper som bereder och beslutar ärenden avseende forskningens förutsättningar och genomförande samt tillämpar jämställda beredningsprocesser. Med hjälp av information som tas fram genom kvalitetssäkringsarbetet identifierar lärosätet förbättrings- och utvecklingsbehov. Lärosätet har systematiska processer och rutiner för att säkerställa att åtgärder som planeras och genomförs på ett ändamålsenligt sätt kommuniceras och får en god spridning inom och utanför organisationen.

Bedömningsgrunder:

1. Lärosätet främjar jämställdhet i forskningens förutsättningar och genomförande.

Enligt processer och rutiner för *aktiva åtgärder*⁷⁸ sker ett kontinuerligt förbättringsarbete för att säkerställa jämställdhet i forskningens förutsättningar och genomförande. Aktiva åtgärder är ett krav i diskrimineringslagen som syftar till att minska risker för diskriminering. Åtgärderna ska säkerställa att forskningens förutsättningar och genomförande sker på lika villkor oberoende av kön eller annan diskrimineringsgrund. Arbetet utgår från en fyrstegsmodell genom att undersöka, analysera, åtgärda och utvärdera risker för diskriminering. Arbetet med aktiva åtgärder är igång i systematiska processer och rutiner men resultat har ännu inte kunnat analyseras.

Jämställdhet handlar om strukturella förändringar som kräver ett proaktivt angreppssätt. Ett fokus för att motverka diskriminering i forskning kan vara att skapa jämställda akademiska karriärvägar. När det gäller utbildning på forskarnivå handlar det om processer från antagning till undervisningsformer och organisering av utbildning och, examinationer och bedömningar.⁷⁹

Linnéuniversitetet arbetar med arbetsförhållanden vilket innebär att analysera och motverka risker för diskriminering i fysiska, sociala och organisatoriska arbetsförhållanden. En åtgärd är föreläsningar om normer, ideal, värderingar och sexuella trakasserier som kan orsaka ojämställda strukturer. Arbetet involverar även jämställd fördelning och organisering av arbetsuppgifter. Tjänsteplaneringsverktyget Retendo underlättar analyser av hur arbete

---

⁷⁸ [Plan för lika rättigheter och möjligheter 2019](#)

⁷⁹ [Lathund för aktiva åtgärder som utbildningsanordnare samt Guider för institutionernas arbete med aktiva åtgärder som utbildningsanordnare](#)

fördelas. Aktiva åtgärder berör även insatser för att minska risken för sexuella trakasserier. Sådana insatser görs kontinuerligt genom utbildningar, enkätanalyser och utredningar.⁸⁰ Jämställda arbetsförhållanden stärks även av att Linnéuniversitetets arbetsordning⁸¹ slår fast att beslutande och beredande organ ska beakta jämställdhet. Liknande formuleringar finns i *Policy for lika villkor*⁸².

I *Plan för lika rättigheter och möjligheter*⁸³ beskrivs åtgärder för att minska all form av diskriminering vid universitetet. *Vision och strategi*⁸⁴ anger att all verksamhet ska bedrivas i former som främjar jämställdhet, ekonomisk och social välfärd, rättvisa och god arbetsmiljö.

Linnéuniversitetet arbetar med aktiva åtgärder för att minska risker för diskriminering gällande löner och anställningsvillkor. Det innebär att prefekter och avdelningschefer analyserar risker för diskriminerande bestämmelser och praxis kring löner och anställningsvillkor. Årligen görs en lönekartläggning för att analysera, synliggöra och åtgärda eventuella könsskillnader vid lönesättning.

Linnéuniversitetet arbetar för att minska risker för diskriminering vid rekrytering och befordran. Anställningsordningen⁸⁵ är ett stöd i detta arbete samtidigt som det läggs stor vikt vid jämställdhet och mångfald i rekryteringsprocesser. Enligt regleringsbrevet har universitetet i uppdrag att öka andelen nyrekryterade kvinnliga professorer. Under perioden 2017–2019 har lärosätet ett mål att 46 procent av nyrekryterade professorer ska vara kvinnor. Under 2018 var denna andel 42 procent. Jämställdhet och mångfald beaktas vid rekrytering, deltagande i olika organ, när sakkunniga utses och vid prövning av sökandes meriter. Fakultetsstyrelser har strategier för att förbättra jämställdheten för ämnesområden och miljöer som präglas av bristande jämställdhet. Aktiva åtgärder tas fram om ett av könen är underrepresenterat i rekryteringsprocesser. Anställningsärenden prövas utifrån jämställdhetsaspekten och resultatet dokumenteras. Före beslut sprids ledigkungalörelsen samt anges vilka åtgärder som vidtagits för att få sökande av båda könen.

Universitetet har sedan 2017 arbetat med jämställdhetsintegrering⁸⁶ i form av ett systematiskt arbete med strukturer och processer. Fokus har legat på rekrytering och personalpolitik, karriärvägar, fördelning av forskningsresurser, doktorandhandledare och biträdande handledare samt styrdokument. Uppdraget har resulterat i åtgärder på samtliga punkter.

Linnéuniversitetet arbetar med aktiva åtgärder för att säkerställa att utbildning och kompetensutveckling erbjuds till alla anställda på ett likvärdigt sätt. Det innebär att forskningstid analyseras i relation till kön och hur den fördelas över tid samt åtgärder för att minska risker för diskriminering. Anvisningar för fördelning av forskningsmedel⁸⁷ är ett stöd och instruerar fakulteterna att fördelning av forskningsmedel görs på jämlika villkor. Beslut om fördelning föregås av analys baserat på kön.

---

⁸⁰ [Rapport: Berättelser om sexuella trakasserier och övergrepp vid Linnéuniversitetet](#)

⁸¹ [Arbetsordning vid Linnéuniversitetet](#)

⁸² [Policy for lika villkor](#)

⁸³ [Plan för lika rättigheter och möjligheter för studenter och medarbetare 2019](#)

⁸⁴ [Vision och strategi 2015-2020](#)

⁸⁵ [Anställningsordning för anställning av lärare vid Linnéuniversitetet](#)

⁸⁶ [Plan för jämställdhetsintegrering vid Linnéuniversitetet](#)

⁸⁷ [Anvisningar för fakulteternas fördelning av forskningsmedel](#)

Det finns beslutade åtgärder för att främja jämställdhet i utbildning på forskarnivå⁸⁸. Vid tillsättning av doktorandtjänst ges möjligheten till positiv särbehandling utifrån underrepresenterat kön. I möjligaste mån ska en jämn könsfördelning mellan handledarna tillgodoses samt att personer av olika kön ska vara representerade i betygsnämnden.

Linnéuniversitetet arbetar för att underlätta kombinationen av studier och förvärvsarbete med föräldraskap. Det berör hur mötestider förläggs samt att föräldraledig personal ska bjudas in till medarbetarsamtal. Arbetet med att förena studier och arbete med föräldraskap beskrivs i *Policy för lika villkor*. Arbetet med aktiva åtgärder redovisas i bilaga till verksamhetsplan och verksamhetsberättelse⁸⁹ medan Kommittén för hållbar framtid sammanställer årligen universitetets aktiva åtgärder.

Sammanfattande kommentar

Systematiska processer och rutiner säkerställer att aktiva åtgärder planeras och genomförs på ett ändamålsenligt sätt. Ett utvecklingsarbete är att integrera dessa processer i verksamhetsprocessen som dokumenteras i verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser inom organisationen. Universitetet behöver öka chefernas kunskap om arbetet med aktiva åtgärder samt hur det kan användas för att främja jämställdhet i forskningens förutsättningar och genomförande. En styrka är att det övergripande hållbarhetsarbetet har ett starkt stöd hos universitetsledningen.

Universitetet befinner sig i en omorganisationsfas gällande arbetet med lika villkor som ska ingå som en integrerad del av ett breddat hållbarhetsarbete. Från 2020 kommer Plan för lika rättigheter och Plan för jämställdhetsintegrering att ersättas av hållbarhetsmål för 2020-2030 som utgår från Agenda 2030 och där båda dessa aspekter ingår. Det innebär att hållbarhetsarbetet ska inkludera ett genusperspektiv och att uppföljningen omfattar det samlade hållbarhetsarbetet.

En utmaning för universitetets jämställdhetsarbete inom forskningen är att forskning utgår från kollegiala arbetsformer i det nationella och internationella vetenskapssamhället. Risken är därför att det interna jämställdhetsarbetet inte kan påverka alla delar inom forskningen fullt ut. I detta avseende är samverkan mellan landets lärosäten och nationella förutsättningar väsentliga.

---

⁸⁸ [Lokala regler för utbildning på forskarnivå](#)

⁸⁹ [Exempel bilaga aktiva åtgärder](#)

5. Samverkan

Lärosätet samverkar med det omgivande samhället och samverkan beaktas systematiskt som en del av lärosätets kvalitetssäkringsarbete. Lärosätet har utarbetat processer som långsiktigt stöttar, följer upp och stimulerar till samverkan samt säkrar kvaliteten i den samverkan som bedrivs. Lärosätet identifierar även de utvecklingsbehov som finns av samverkan utifrån lärosätets förutsättningar.

Lärosätet informerar om sin verksamhet och verkar för att forskningsresultat tillkomna vid lärosätet sprids och, i vid bemärkelse, kommer till nytta. Lärosätet arbetar för att, där det är relevant och med hänsyn tagen till forskningens frihet och integritet, stärka forskningens kvalitet och utveckla forskningsverksamheten genom samverkan. Lärosätet stöttar och uppmuntrar olika samverkansformer och former för ömsesidigt lärande.

Med hjälp av information som tas fram inom kvalitetssystemet samt hos externa aktörer så som forskningsfinansiärer och samverkansparter identifierar lärosätet behov av utveckling och vidtar kvalitetshöjande åtgärder avseende den samverkan som bedrivs.

Bedömningsgrunder:

- 1. Lärosätet arbetar systematiskt för att främja forskningens nyttiggörande i vid bemärkelse och för att stärka forskningens kvalitet och relevans genom samverkan och ömsesidigt lärande.*

Samverkan är en av Linnéuniversitetets styrkor och är integrerad i universitetets verksamhet. Det finns en stor variation och en överväldigande volym av samverkansaktiviteter på universitetet. Ett av universitetets strategiområden är *samhällelig drivkraft* där de övergripande strategiska målen är:

- utmanande utbildningar med hög samhällsrelevans
- framstående vetenskaplig och konstnärlig forskning till nytta för samhällsutvecklingen
- engagemang för samhällsutmaningar, innovationer och hållbar tillväxt.

I policyn för samhällelig drivkraft⁹⁰ framgår att samhällelig drivkraft ska vara ett arbetssätt och ska skapa mervärde samt präglas av ett entreprenöriellt förhållningssätt.

I verksamhetsprocessen formuleras och genomförs åtgärder och nya satsningar, exempelvis stöd för projektledning och etablering av interna och externa strukturer för att främja samverkan i syfte att öka forskningens kvalitet och nyttiggörande. Linnéuniversitetet har avsatt särskilda medel för att främja utvecklingen av arbetet inom samhällelig drivkraft. Huvuddelen av särskilda medel fördelas till fakulteterna med uppdrag att utveckla arbetet enligt policyns principer. En del av medlen används till att stötta nyskapande tvärvetenskapliga projekt som samverkar med externa aktörer exempelvis två strategiska plattformar (E-hälsa och Migration). Dessa insatser har visat sig utgöra grund för nya

---

⁹⁰ [Policy för samhällelig drivkraft](#)

fakultetsövergripande forskningsstrategier. Detta arbete följs upp i dialoger och med externa aktörer.

Till största delen sker samverkan genom engagerade forskare och lärare och dokumenteras på fakultetsnivå dock inte på ett systematiskt sätt på central nivå. Flera funktioner har inrättats och förstärks kontinuerligt för att stödja forskare i arbetet med samverkan, innovation, externfinansiering och internationalisering⁹¹. För att bidra till samhällsutveckling är kommunikation av forskningens resultat och nytta mycket viktigt. För att främja forskningskommunikation hjälper det centrala kommunikationsstödet forskare att skapa populärvetenskapligt innehåll för olika plattformar (exempelvis podd, sociala medier, artiklar).

Linnéuniversitetets samverkanskapacitet har utvärderats både internt och externt (exempelvis Haikola 2014⁹²). I Vinnovas utvärdering om lärosätenas samverkanskapacitet 2016⁹³ där Linnéuniversitetet tilldelades högsta betyg baserat på tio olika *case studies*. Dessa fallstudier representerade alla fakulteter och synliggjorde samverkan inom samtliga verksamhetsområden.

Samverkansaktiviteter

Linnéuniversitetet är involverat flera projekt med stöd av regionerna och EU:s strukturfonder, där bland annat strukturer med lokal närvaro i kommuner utanför campusorterna utvecklats och testats. Lärdomarna från dessa projekt växlas upp genom Vinnovas nationella satsning på *capacity building* inom samverkan för svenska universitet, de så kallade K3-projekten⁹⁴. Dessa syftar till att vidare systematisera och effektivisera samverkansarbetet. Linnéuniversitetet medverkar i sex av dessa nationella utvecklingsprojekt och leder ett av dem⁹⁵. Projekten löper fortfarande, men redan har ett antal metoder och arbetssätt tagits fram som Linnéuniversitetet drar nytta av.

Linnéuniversitetet medverkar i projektet *Samverkansintegrerat kvalitetssystem för ökat nyttiggörande* (SKÖN). SKÖN syftar till att utveckla verksamhetsanpassade modeller för kvalitetssäkring av lärosätenas kompletta uppdrag, det vill säga samverkan, utbildning och forskning. Projektet leds av Linköpings universitet och ett stort antal svenska lärosäten deltar. Stor vikt läggs vid varje lärosätes unika förutsättningar och särart. Linnéuniversitetet har för avsikt att delta aktivt i delprojekt som rör *impact* samt samverkan som en kvalitetsaspekt av forskningsutvärdering.

Linnéuniversitetet har under 2019 bedömt möjligheten att fördela delar av forskningsanslaget genom värdering av samverkanskapacitet. Ett förslag har presenterats och diskuteras men är ännu inte implementerat. På samma sätt är även möjligheten för forskare att meriteras på samverkansgrund under utredning men ännu inte implementerad. Båda dessa initiativ syftar

---

⁹¹ [Avdelning för externa relationer](#)

⁹² [Haikola 2014](#)

⁹³ [Ett brett spektrum av samverkansprojekt blir en lärprocess på Linnéuniversitetet](#)

⁹⁴ <https://k3-projekten.se>

⁹⁵ <https://lnu.se/mot-linneuniversitetet/samarbeta-med-oss/storsatsning-for-samhallsforandring/>

till att synliggöra nyttiggörande och genomslag för forskning och stödja ytterligare utveckling.

Förutom dessa initiativ finns centra och institut vid Linnéuniversitetet som verkar genom en omfattande samverkan. Dessa inkluderar bland annat SFO Ecochange och MERGE, E-hälsoinstitutet⁹⁶, Palliativt centrum för samskapad vård, CISA⁹⁷ (Centrum för interprofessionell samverkan och samarbete inom akutvård), Centrum för ledarskap i Småland⁹⁸ och Centrum för polisforskning och utveckling⁹⁹.

Innovationskontoret Fyrklövern

Innovationskontoret Fyrklövern¹⁰⁰ är ett av 12 innovationskontor regeringen inrättat vid svenska lärosäten. Fyrklövern har fyra likvärdiga parter, varav Linnéuniversitetet är en. Innovationskontorets uppdrag är att öka och kvalitetssäkra nyttiggörandet av forskning.

Fyrklövern får ett årligt driftbidrag från utbildningsdepartementet. Fyrklövern förfogar även över så kallade verifieringsmedel för att via marknadsundersökningar, prototyper eller på annat sätt validera idéer från universitetens forskare. Medel finns även för att utveckla en idébank som förmedlar innovationer och driva gemensamma externfinansierade projekt.

Fyrklöverns arbete styrs av en strategi¹⁰¹ med övergripande mål att *”möta samtidens och framtidens samhällsutmaningar genom att nyttiggöra forskningsbaserad kunskap och bidra till fler innovationer från studenter, forskare och övrig personal”*.

Fyrklöverns tar årligen fram en verksamhetsplan¹⁰². Styrgruppen följer upp arbetet utifrån verksamhetsplanen samt genom en uppsättning indikatorer¹⁰³, som speglar de olika faserna av arbetet med nyttiggörande på ett kvantitativt sätt.

Sammanfattande kommentar

Sammantaget finns en omfattande samverkansaktivitet och goda ömsesidiga relationer med många externa intressenter såväl regionalt som nationellt och internationellt. Universitetet uppfattas av regionala företrädare som en stark drivkraft för samhällslig utveckling. Flera utvärderingar har påvisat att universitetet är en uppskattad samverkanspart.

---

⁹⁶ <https://lnu.se/forskning/sok-forskning/ehalsoinstitutet/>

⁹⁷ <https://lnu.se/forskning/sok-forskning/centrum-for-interprofessionell-samverkan-och-sambruk-inom-akut-var-d-cisa/>

⁹⁸ <https://lnu.se/forskning/sok-forskning/ledarskap-i-Smaland/>

⁹⁹ <https://lnu.se/forskning/sok-forskning/centrum-for-polisforskning-och-utveckling/>

¹⁰⁰ <https://lnu.se/mot-linneuniversitetet/samarbeta-med-oss/Projekt-och-natverk/innivationskontoret-fyrklovern/>

¹⁰¹ [Fyrklövern strategi 2017-2020](#)

¹⁰² [Fyrklöverns Verksamhetsplan 2019](#)

¹⁰³ [Fyrklöverns indikatorer 2018](#)

Det finns en etablerad systematik inbyggd i Linnéuniversitetets kvalitetssystem som driver kontinuerligt lärande och utveckling även inom samverkansområdet. Samverkan är en integrerad del av forskningen och man kan på goda grunder anta att en majoritet av Linnéuniversitetets forskning sker i samverkan. När forskningsaktiviteter följs upp följs därmed även samverkan upp i dialogerna.

Linnéuniversitetets styr- och stödfunktion för samverkan är ett resultat av det systematiska kvalitetsarbetet inom verksamhetsprocessen. En utmaning med det systematiska arbetet kring forskningens samverkan är att aktiviteterna till största del sker i forskarnas dagliga arbete i forskningsprojekten och där dokumentation och värdering av samverkan kan förstärkas. Ett utvecklingsområde för universitetet är att hitta instrument och indikatorer för att tydligare beskriva, mäta och följa upp samverkan inom forskning som leder till att höja kvalitet och stimulerar innovation.